

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN
VID MARINEN
ÅR 1941

AV
MARINÖVERLÄKAREN

STOCKHOLM 1942
ISAAC MARCUS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG
428109

INLEDNING

TILL

**Hälso- och sjukvården vid marinen / Marinöverläkaren. – Stockholm, 1912-1943. - (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1911/12-1942.
1911/12-1942 med innehållsförteckning på franska. –
1911/12-1912/13 även med sammanfattning på franska.**

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. K, Hälso- och sjukvården. 1, Sundhetskolligii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt, 1864-1912. - Sundhetskolligium ersattes 1879 av Medicinalstyrelsen.
Täckningsår: 1861-1910 = Ny följd 1-50.

Efterföljare:

Hälso- och sjukvård vid försvaret / Försvarets sjukvårdsförvaltning. – Stockholm : 1944–1970. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1943-1969.
Årg. 1943-1944 med titel: Hälso- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950 / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1960.
Tab. 157. Militära sjukvården 1903-1947.

Hälso- och sjukvården vid marinen. År 1941. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN
VID MARINEN
ÅR 1941

AV
MARINÖVERLÄKAREN

STOCKHOLM 1942
ISAAC MARCUS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG
428109

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

A. Berättelse.

	Sid.
1. Läkarpersonalen	7
2. Sjukvårdspersonalen	7
3. Sjukvårdslokalerna	8
4. Sjukvårdsmaterielen	8
5. De sanitära förhållandena i land	8
6. De sanitära förhållandena till sjöss	10
7. Organisationsfrågor	11
8. Sjukligheten på örlogsstationerna	11
9. Sjukligheten vid kustartilleriet	14
10. Sjukligheten ombord	16
11. Verksamheten på marinens sjukhus och lasaretsfartyg	17
12. Tandvården	18

B. Tabeller.

1. Sjukligheten bland örlogsstationernas och kustartilleriets personal	19
2. Sjukdomar och yttre skador bland örlogsstationernas och kustartilleriets personal....	20
3. Döda och dödsorsaker bland örlogsstationernas och kustartilleriets personal	22
4. På grund av sjukdom och yttre skador avskedade eller till krigstjänst oförmögna bland örlogsstationernas och kustartilleriets stam och värnpliktiga	23
5. Sjuklighet, sjukdomar och yttre skador bland personalen på flottans fartyg	24
6. Döda och dödsorsaker bland personalen på flottans fartyg.....	26
7. Vårdade på marinens sjukhus och på krigssjukhuset i Tullskolan, Karlskrona, samt på lasaretsfartyget Prins Carl	26
8 a. Operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer på patienter, intagna på marinens sjukhus i Karlskrona och på lasaretsfartyget Prins Carl.....	27
8 b. Operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer på polikliniskt behandlade patienter vid marinens sjukhus i Karlskrona och på lasaretsfartyget Prins Carl.....	31
8 c. Av ögonläkaren vid marinens sjukhus i Karlskrona vårdade intagna ögonsjuka	32
8 d. Av ögonläkaren vid marinens sjukhus i Karlskrona utförda operationer.....	32
9. Revaccinationen	33
10. Tandvården	33
11. Allmän sammanställning av sjukligheten och sjukdomarna vid marinen	34

TABLE DES MATIÈRES

A. Rapport.

	Pag.
1. Les médecins	7
2. Les infirmiers	7
3. Les locaux du service de santé	8
4. Le matériel de santé	8
5. Les conditions d'hygiène à terre	8
6. Les conditions d'hygiène à bord.....	10
7. Des cas d'organisation	11
8. Les maladies dans les stations navales.....	11
9. Les maladies dans l'artillerie de côte.....	14
10. Les maladies à bord	16
11. L'activité dans l'hôpital et le vaisseau-hôpital de la marine	17
12. Les soins dentaires.....	18

B. Tableaux.

1. Relevé des malades dans les stations navales et l'artillerie de côte.....	19
2. Maladies et lésions externes corporelles dans les stations navales et l'artillerie de côte	20
3. Mortalité et causes du décès dans les stations navales et l'artillerie de côte.....	22
4. Réformés des corps et des conscrits de la marine royale dans les stations navales et de l'artillerie de côte pour cause de maladie et de traumatisme externe	23
5. État maladif, maladies et lésions externes corporelles à bord	24
6. Mortalité et causes du décès à bord.....	26
7. Relevé des malades de l'hôpital de la marine et de l'hôpital de guerre à Tullskolan à Karlskrona, et au vaisseau-hôpital Prins Carl.....	26
8 a. Relevé de l'hôpital de la marine à Karlskrona et au vaisseau-hôpital Prins Carl concernant les opérations sur les malades entrés	27
8 b. Relevé de l'hôpital de la marine à Karlskrona et au vaisseau-hôpital Prins Carl concernant les opérations sur les malades pas entrés	31
8 c. Relevé des malades des yeux dans l'hôpital de la marine à Karlskrona	32
8 d. Relevé de l'hôpital de la marine à Karlskrona concernant les opérations de maladie d'œil.....	32
9. La revaccination	33
10. Les soins dentaires	33
11. Relevé general des malades et des maladies dans la marine royale	34

Till KONUNGEN.

Jämlikt Eders Kungl. Maj:ts instruktion för marinöverläkaren får jag härmed avgiva årsberättelse över hälso- och sjukvården vid marinen för år 1941.

Stockholm den 3 juni 1942.

Underdånigst

HERBERT WESTERMARK.

/ *Ragnar Ströman.*

1. Läkarpersonalen.

Omsättningen inom marinläkarkåren framgår av följande tabell.

Antal enl. stat och nåd. brev	Beställningar	Ledigheter					Sum- ma	Åter- be- satta	Vakan- ta den 31 dec. 1941
		den 1 jan. 1941	under året genom						
			ny be- ställ- ning	be- ford- ran	av- sked	döds- fall			
1	Marinöverläkare	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Förste marinläkare	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Marinläkare av första graden ...	2	—	—	—	—	2	1	1
2	Ögonläkare	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Marinläkare av andra graden ...	—	4	—	4	—	8	6	2
12	Marinläkarstipendiater	—	2	3	3	—	8	8	—
14	över stat .	—	—	5	2	—	7	7	—
65	Summa	2	6	8	9	—	25	22	3

En beställning som marinläkare av 1. graden, sjukhusläkare, är jämlikt nådigt brev den 13/1 1941 alltjämt vakantsatt under pågående utredning angående sjukhusförhållandena i Karlskrona.

Ett stort antal marinläkare och värnpliktiga läkare ha varit inkallade till tjänstgöring såväl ombord som vid marindistrikt, fästningar och sjukhus.

Fackutbildningskurs har den 10 januari—28 februari i Karlskrona genomgått av 2 marinläkarstipendiater, 10 marinläkarstipendiater över stat och 8 värnpliktiga läkare.

Marinläkarkårens reserv räknade vid 1942 års ingång 1 marinöverläkare, 138 marinläkare och 1 marinläkarstipendiat.

Läkarvården å Nya Varvet bestrides av marinläkare i reserven.

2. Sjukvårdspersonalen.

Fastställda utbildningskurser hava hållits för 44 stamanställda och 45 värnpliktiga sjukvårdare, varjämte kortare kurser anordnats för ett antal värnpliktiga.

På grund av den knappa tillgången å stampersonal ha värnpliktiga sjukvårdare kommenderats å vissa fartyg.

Extra sjuksköterskor och biträden ha måst anställas till avsevärt antal under ökad sjuklighet och på grund av sjukdomsfall bland denna personal.

3. Sjukvårdslokalerna.

Den senast i föregående årsberättelse omnämnda utredningen angående möjligheterna av en sammanslagning av marinens sjukhus i Karlskrona med länslasarettet därstädes har under året fortsatt, nu överlämnad till nya utredningsmän. Eders Kungl. Maj:t uppdrog nämligen den 14 mars 1941 åt ledamoten i riksdagens andra kammare Fast att i egenskap av ordförande leda ovannämnda fortsatta utredning, vilken vid årsskiftet alltjämt pågick. Det i nämnda årsberättelse gjorda uttalandet, att detta segslitna ärende i en snar framtid måtte finna sin lösning, har sålunda alltjämt aktualitet.

Mottagningsavdelningen i sjukavdelningen i kasern Sparre i Karlskrona har under det gångna året visat sig vara mycket otillräcklig. Det är alltjämt ett trängande önskemål, att den planerade andra etappen av sjukavdelningens ombyggnad snarast blir genomförd.

Även sjukavdelningen vid Karlskrona kustartilleriregementes stadskasern är synnerligen bristfällig och i behov av genomgripande förbättringar. Bristfälligheterna utgöras såväl av i hög grad bristande utrymmen för undersökningar och behandlingar, instrument- och medicinutredningar samt arkiv som även vad beträffar lokalernas allmänna standard. Nya och moderna lokaler äro här en trängande nödvändighet.

Vad beträffar mottagnings- och sjukvårdslokalerna i Stockholm har utredning under året verkställt och torde utvidgade och moderniserade sådana lokaler inom en snar framtid vara att förvänta.

Marinförvaltningen, som hösten 1940 äskade medel till nytt sjukhus i Fårösund, har, sedan detta äskande ej upptogs och sedan förnyad utredning verkställt, ånyo framfört sitt äskande hösten 1941.

Lasarettsfartyget Prins Carl har under hela året varit taget i anspråk och i allo motsvarat de förhoppningar man knutit till detta fartyg.

4. Sjukvårdsmaterielen.

För ett stort antal nybyggda och ombyggda fartyg har ny sjukvårdsmateriel anskaffats och erforderliga kompletteringar skett. Samma är förhållandet med vid kustartilleriet nu tillkomna anstalter och batterier.

Ytterligare kompletteringar av sjukvårdsmateriel har skett för sjukvårdsförråden vid marindistriktet och fästningarna.

5. De sanitära förhållandena i land.

Karlskrona örlogsstation och varv.

Avlusningsanstalten närmar sig nu sin fullbordan, varigenom en farlig brist i beredskapen blir fylld.

Sjömanskårens kasernutrymmen äro fortfarande otillräckliga.

F. d. skeppsgosse-kårens kassern (kasern Ankarstjerna) är behäftad med stora brister, logementen äro för stora och tvättrummen sakna fortfarande delvis golvbrunnar och duschanordningar. Under året ha färdigställts nybyggnader för vakt och marketenteri, båda av utmärkt beskaffenhet.

Marinens bageri, charkuteri- och korvfabrik samt tvättinrättning å Stumholmen äro under nuvarande förhållanden otillräckligt stora. Den i dessa lokaler rådande trångseln försvårar renhållningen, vilket kan medföra sanitära vådor.

Stockholms örlogsstation och varv.

Den totala personalstyrkan har ökats avsevärt, varför trångboddheten i till förfogande stående förlägningsutrymmen såväl i kaserner som i övriga upplåtna byggnader under året ytterligare skärpts och gjort sig än starkare kännbar än tillförne. Sålunda har sjukprocenten visat en kontinuerlig stegring. Den var beträffande stammanskapet 87·9 mot 76·5 och 43 under de båda närmast föregående åren. Motsvarande siffror för de värnpliktiga äro 139·5 mot 83 och 61. Det är härvid att märka, att några större epidemier icke förekommit. Den ökade sjukligheten får helt säkert sättas i samband med den stora trångboddheten och därmed förenad större infektionsmöjlighet. De framkomna omständigheterna accentuera sedan länge uppställda krav på bättre förläggingsmöjligheter vid denna örlogsstation. Den av läget betingade ökade användningen av äldre örlogsfartyg som logementsfartyg måste snarast upphöra.

Göteborgs örlogsdepå.

Förlägningsutrymmena å Nya Varvet ha även under det gångna året tidvis varit för trånga.

Vaxholms kustartilleriregemente.

Regementet har nu övertagit infanterikasernerna i sin helhet. Alltjämt har dock för förlägningsändamål tagits i anspråk delar av Vaxholms kastell, där förfallet fortskrider. Hos marinförvaltningen har jag gjort erforderlig framställning. Nybyggnad av badinrättning bör snarast komma till stånd. De hygieniska förhållandena beträffande kök och matsalar med bilokaler å Korsö äro underhaltiga. Med tanke på platsens betydelse under fredsförhållanden är nybyggnad eller genomgripande ombyggnad erforderlig.

Karlskrona kustartilleriregemente.

Regementsläkaren anför i sin till mig avlämnade berättelse, att, trots upprepade framställningar målning ej kommit till stånd i de valv å Kungsholms fort, som avses för stridssjukvård.

Gotlands kustartillerikår.

Tillfredsställande badmöjligheter saknas. Den trånga och föråldrade badinrättning som finnes är otillräcklig och bristfällig. Den utnyttjas till bristningsgränsen utan att dock badmöjlighet ens tillnärmelsevis kan beredas i erforderlig utsträckning.

6. De sanitära förhållandena till sjöss.

Liksom förut hava ombord kommenderade läkare, där så erfordrats och kunnat ske, handhaft sjukvården även å andra till samma förband hörande fartyg. Marinförvaltningen har vid lämpliga tillfällen och i mån av tillgång på medel fortsatt de hygieniska förbättringar i stridsfartygens inredning m. m., varom jag gjort framställning.

Av företagna egna inspektioner ävensom av ombord kommenderade läkares berättelser har framkommit bl. a. följande:

Sverige. I mellersta trossbottens tvättrum stagnerar vattnet till åtskilliga centimeters djup, när angränsande underofficersduschar användas. I batterimässen förekommer kondensvattenbildning i taket.

Gustaf V. En undersökning med anledning av uppkommen anhopning av diarrhéfall har lett till att en del avloppsförhållanden ej visade sig vara tillfredsställande. Ett avloppsrör hade nämligen dragits genom en vattentank och sedermera sönderrostat.

Oskar II. Åtskilliga hygieniska olägenheter hava påtalats av där kommenderad läkare. Missförhållanden ha av mig framförts till marinförvaltningen.

Åran. Trångboddheten å Åran är betydande och ventilationsförhållandena otillfredsställande. Isoleringen är på flera ställen dålig.

Stockholm och Malmö. En å kustflottan kommenderad stabsläkare har anmärkt på att i manskapstvättrummen fotvask saknas.

Hjälpedettbåtar. Förbättrade värmeledningsanordningar äro alltjämt erforderliga å en del av dessa båtar, särskilt å dem, som äro av fiskefartygstyp. Likaså saknas å somliga W. C.

Som en allmän erinran torde böra framhållas, att örlogsfartygen i allmänhet sakna anordningar för möjliggörande av effektiv handdukstorkning. Sådana anordningar i form av torkskåp borde finnas å samtliga örlogsfartyg.

Anordningarna för tvätt av manskapets underkläder äro icke tillfredsställande, vilket medför hygieniska olägenheter särskilt beträffande eldarpersonalen. Rikligare utrustning med underkläder och bättre organiserad centraltvätt för kustflottan utgöra hygieniska önskemål.

Avsaknaden av nattbeklädnad för manskapet är en annan hygienisk olägenhet, som ej längre bör få kvarstå. De av manskapet, som ej äga egna nattkläder, ligga i mer eller mindre nedsmutsade dagtröjor och kalsonger, under varm väderlek ofta nakna i direkt kontakt med filt och koj, vilka härigenom nédsolkas av svett och andra utsöndringar. En lämplig nattbeklädnad borde införas för manskapet.

Bad ha alltjämt icke kunnat anordnas i tillräcklig omfattning.

I övrigt hava den personliga hygienien och näringsstillståndet hos det sjökommenderade manskapet samt utspisningsförhållandena jämte ordning och renlighet ombord ej givit anledning till några anmärkningar av betydenhet.

7. Organisationsfrågor.

Den i föregående årsberättelse omnämnda utredningen angående bättre rekryterings- och utbildningsförhållanden m. m. för marinens sjukvårdare har under året fullbordats och av mig överlämnats till Chefen för marinen.

Likaså har tandvårdsutredningen under mitt ordförandeskap färdigställt och genom marinförvaltningen överlämnats till Eders Kungl. Maj:t. En liknande utredning berörande försvarsväsendet i sin helhet har emellertid anbefallts.

8. Sjukligheten på örlogsstationerna.

Uppgifter om sjukligheten på örlogsstationerna finnas i tab. 1, och enligt denna förekommo på örlogsstationerna och Göteborgs örlogsdepå 12 403 sjuka eller skadade bland en personalstyrka av sammanlagt 26 551 stamanställda, värnpliktiga och civilanställda. Den däremot svarande sjukprocenten är 47, och denna är något högre än år 1940 med 44 och 1939 med 45. Till jämförelse må dock nämnas, att sjukprocenten under de senaste 10 åren växlat mellan 40 och 49 samt var 52 år 1930—1931. Medelstyrkan per dag av ovan nämnda personalgrupper är emellertid endast 11 747, varför medelsjukprocenten blir 106 år 1941 mot 105 år 1940 och 82 år 1939. Så hög har denna procent icke varit sedan 1930—1931, då den var 106 och 1929—1930, då den var 107.

Sjukligheten inom olika personalgrupper fördelar sig år 1941 på följande sätt:

Personal	Medelstyrka per dag	Antal sjuka under året	Antal sjukdagar	Medelsjukprocent	Medeltal sjukdagar per sjuk	Medeltal insjuknade per dag	Sjukskrivna per dag	
							i medeltal	i % av medelstyrkan per dag
Stam	3 231	2 700	31 558	84	11·7	7	86	2·7
Värnpliktiga	4 611	5 181	50 639	112	9·8	14	139	3
Civilanställda	3 905	4 522	45 597	116	10	12	125	3·2
Summa	11 747	12 403	127 794	106	10·3	34	350	3

Medelsjukprocenten är detta år högst hos de civilanställda och lägst hos de stamanställda, under det att medeltalet sjukdagar per sjuk är högst för de sistnämnda och lägst för de värnpliktiga. Antalet i medeltal sjukskrivna per dag är 350 mot 339 år 1940 och 279 år 1939. I procent av medelstyrkan per dag blir emellertid antalet per dag sjukskrivna 3 mot 3·3 år 1940 och 2·8 år 1939.

Uppgifter om de olika sjukdomarnas förekomst bland personalen på örlogsstationerna finnas i tabell 2, och enligt denna har influensa dominerat

bland de smittsamma sjukdomarna och mest bland de civilanställda. Därefter framträdde bland dessa sjukdomar påssjuka, varav nära $\frac{2}{3}$ av sjukdomsfallen förekommo bland den militära personalen vid Karlskrona örlogstation. Antalet sjukdomsfall i skarlakansfeber är obetydligt högre än året dessförinnan, och vid Stockholms örlogstation uppträdde endast 5 mot 36 år 1940. Vid Karlskrona station inträffade under januari—april månader en häftig och omfattande epidemi av katarrala infektioner med icke särskilt talrika komplikationer, och vid Stockholms station förekommo i slutet av juli månad 5 sjukdomsfall i paratyfus B, bakterietyp Breslau, bland olika personalgrupper, varvid 4 personer insjuknade samtidigt och en person några dagar därefter.

Av sjukdomsfall i tuberkulos anmäldes bland den militära personalen 114 vid Karlskrona station och 34 vid Stockholms, och de fördela sig på följande sätt. Vid Karlskrona station 114 anmälda, 47 stam och 67 värnpliktiga, varav 52 nyanmälda, 28 stam och 24 värnpliktiga. 99 voro lungsjuka, 42 stam och 57 värnpliktiga, och av dem voro 44 nyanmälda, 24 stam och 20 värnpliktiga. Av övriga 15 tuberkulossjuka, 5 stam och 10 värnpliktiga, voro 4 stam och 4 värnpliktiga nyanmälda. Som nyinsjuknade hava dock icke medräknats de sjukdomsfall i tuberkulos, vilka konstaterades inom de 3 första veckorna efter nyinryckning eller anställning. Föregående år voro motsvarande siffror 84 anmälda, 24 stam och 60 värnpliktiga, varav 36 nyanmälda, 11 stam och 25 värnpliktiga. Av dem voro 71 lungsjuka, 21 stam och 50 värnpliktiga, varav 28 nyanmälda, 9 stam och 19 värnpliktiga, samt 13 tuberkulossjuka i övrigt, 3 stam och 10 värnpliktiga med 2 stam och 6 värnpliktiga nyanmälda. 1939 voro 20 stam och 38 värnpliktiga lungsjuka, varav 4 stam och 6 värnpliktiga nyanmälda, och av återstående 5 tuberkulossjuka, 1 stam och 4 värnpliktiga, samtliga nyanmälda. Vid Stockholms station anmäldes 34, varav 12 stam och 22 värnpliktiga, samtliga lungsjuka och samtliga utom 3 stam nyanmälda. Dessutom hava 11 värnpliktiga omedelbart vid kassationsmönstringen förklarats odugliga till krigstjänst och därför ej medtagits i tabellen. Året dessförinnan voro motsvarande siffror 31 anmälda, 22 stam och 9 värnpliktiga, samtliga utom 1 värnpliktig lungsjuka och samtliga utom 10 stam nyanmälda. För 1939 voro siffrorna 19 anmälda, 9 stam och 10 värnpliktiga, varav samtliga utom 3 stam nyanmälda. De för året nyanmälda från ifrågavarande personal i Karlskrona, Stockholm och Göteborg äro sålunda 83, varav 37 stam och 46 värnpliktiga, vilka siffror för år 1940 voro 57, varav 23 stam och 34 värnpliktiga, samt för år 1939 34, varav 11 stam och 23 värnpliktiga. För år 1938 voro dessa siffror 18, varav 9 stam och 9 värnpliktiga. Enligt ovanstående förefinnes någon ökning, som även kommer till synes vid beräkning av sjuklighetsprocenten för nyanmälda sjukdomsfall, beräknad på personalstyrkan för varje personalgrupp enligt tabell 1. För år 1941 är nämligen denna procent 0·59 för stam och 0·48 för värnpliktiga vid stationen i Karlskrona samt 0·22 och 0·28 i Stockholm mot 0·27 och 0·51 i Karlskrona samt 0·37 och 0·12 i Stockholm för år 1940. För år 1939 voro dessa siffror 0·15 och 0·29 för Karlskrona

samt 0·31 och 0·22 för Stockholm och för året dessförinnan 0·13 och 0·24 för Karlskrona, 0·23 och 0·25 för Stockholm. I avsevärd mån torde nämnda ökning bero på en ökad efterforskning. Bland de civilanställda hava 13 sjukdomsfall, samtliga i Karlskrona, anmälts, varav 11 med lungsjukdom, och 4 nyanmälts, samtliga med lungsjukdom. Sanatorievård har genom Karlskrona station ordnats för 31 stamanställda, varav 23 nytillkomna under året, och 22 värnpliktiga, varav 20 nytillkomna, samt för 6 civilanställda, varav 4 nytillkomna. Genom Stockholms station har sanatorievård lämnats 12 stam och 14 värnpliktiga. Under året ha 3 personer avlidit i tuberkulos, nämligen 1 stam och 1 värnpliktig vid Stockholms station och 1 civilanställd vid Karlskrona, varjämte 15 stamanställda, 5 vid Karlskrona station och 10 vid Stockholms, avskedats på grund av tuberkulos och 72 värnpliktiga, 50 vid Karlskrona station och 22 vid Stockholms, av samma orsak förklarats oförmögna till krigstjänst.

Från Ljungbergska fonden hava 3 500 kronor utdelats i understöd till 34 tuberkulossjuka vid Stockholms station, varibland 2 underofficerare.

Av smittsamma könssjukdomar hava enligt tabell 2 anmälts 12 sjukdomsfall vid flottan nämligen 2 stam och 6 värnpliktiga, varav en med ärvd syfilis, samt 2 civilanställda vid Karlskrona station och endast 2 värnpliktiga vid Stockholms, av vilka 1 stam vid Karlskrona och de 2 värnpliktiga vid Stockholms station voro nyanmälda. Enkelt veneriskt sår förekom hos endast 2 värnpliktiga, nyanmälda, vid Stockholms station, och sjuklighetsprocenten för nyanmälda i denna sjukdom och i syfilis är sålunda fortfarande mycket låg.

Av dröppel hava i tabell 2 för flottans personal upptagits 91 sjukskrivna, vartill komma 33, som behandlats polikliniskt vid Stockholms station. De sjuka fördela sig på följande sätt. Vid Karlskrona station 69, varav 23 stam och 46 värnpliktiga med 33, varav 11 stam och 22 värnpliktiga, nyanmälda. För 1940 voro samma siffror 98, varav 23 stam och 75 värnpliktiga med 1 och 37 nyanmälda. Sjuklighetsprocenten blir, uträknad på personalstyrkan för de olika personalgrupperna enligt tabell 1, för de 1941 nyanmälda 0·23 för stam och 0·44 för de värnpliktiga mot 0·02 för stam och 0·76 för de värnpliktiga år 1940. Vid Stockholms station 3 stam och 9 värnpliktiga samt 2 civilanställda, sjukskrivna och samtliga nyanmälda, vartill komma 17 stam och 16 värnpliktiga, som behandlats polikliniskt och av vilka 16 stam och 13 värnpliktiga nyanmälts. För de nyanmälda 19 stam och 22 värnpliktiga blir sjuklighetsprocenten 0·46 och 0·28 mot 1·04 och 0·59 för år 1940, då antalet steg till 106, varav 49 stam och 57 värnpliktiga, med 37 och 44 nyanmälda. För år 1939 var sjuklighetsprocenten ännu högre eller 1·13 och 0·91 men antalet stannade vid 81, varav 39 stam och 42 värnpliktiga med 33 stam och 41 värnpliktiga nyanmälda. Vid Göteborgs örlogsdepå ha 8 sjukskrivits, samtliga nyanmälda värnpliktiga, och siffran är densamma som för år 1940. Sjuklighetsprocenten blir för 1941 så hög som 2·86, men för 1940 är den 3·04.

Vid Karlskrona station ha 101 personer, 33 stam och 66 värnpliktiga, före-

tagit profylaktisk behandling mot smittsamma könssjukdomar med gott resultat. Vid Stockholms station är samma siffra 350 med 18 personer sedermera insjuknade.

Enligt tabell 3 hava 13 stam och 7 värnpliktiga avlidit på örlogsstationer och depå, varvid sjukdomar i cirkulationsorganen orsakade nära hälften eller 6 av dödsfallen bland de stamanställda. Beräknad på totalstyrkan militär personal, d. v. s. 22 022, blir dödlighetsprocenten 0·09 mot 0·06 åren 1940 och 1939. För år 1938 var den däremot 0·36. Bland de civilanställda inträffade 21 dödsfall, varav 15 i Karlskrona, 5 i Stockholm och 1 i Göteborg. I 6 fall var dödsorsaken sjukdom i cirkulationsorganen och i 5 fall svulster.

På grund av sjukdom eller yttre skada avskedades enligt tabell 4 bland örlogsstationernas och depåns personal 42 stamanställda, varav 32 vid Karlskrona station och 10 vid Stockholms. Hos mer än $\frac{1}{3}$ eller 15, varav 5 i Karlskrona och 10 i Stockholm, var orsaken tuberkulos, och hos nära $\frac{1}{3}$ eller 13, samtliga i Karlskrona, var orsaken någon av cirkulationsorganens sjukdomar. Den totala kassationsprocenten blir 0·47 mot 0·4 år 1940 samt 0·37 år 1939 och 0·5 år 1938. Enligt samma tabell ha 201 värnpliktiga förklarats oförmögna till krigstjänst, varav 135 i Karlskrona, 64 i Stockholm och 2 i Göteborg. Hos dem var orsaken tuberkulos i mer än $\frac{1}{3}$ eller 72, av hela antalet, varav 50 i Karlskrona. Därförutom hava en del värnpliktiga, som förut nämnts, av samma orsak förklarats oförmögna till krigstjänst redan i samband med inryckning eller anställning. Beräknad på hela totalstyrkan värnpliktiga vid stationer och depå blir kassationsprocenten 1·53. Med utelämnande av värdena för Göteborgs örlogsdepå blir nämnda procent 1·55 mot 2·2 året dessförinnan och 2 för år 1939.

Av ögonläkaren vid marinens sjukhus i Karlskrona behandlades ambulatoriskt 711 patienter, varjämte specialundersökning utfördes på ett stort antal personal. Om verksamheten i övrigt finnas uppgifter i tabell 8 c., d.

Hos ögonläkaren vid Stockholms station var totala antalet besökande 1 085 mot 727 år 1940.

9. Sjukligheten vid kustartilleriet.

Inom kustartilleriets militära personal ha enligt nedre delen av tabell 1 inträffat 8 715 sjukdomsfall bland en totalstyrka av 18 294 stam och värnpliktiga samt en medelstyrka per dag av 12 076, varvid medelstyrkan hopräknats från samtliga förläggningsorter och totalstyrkan från Vaxholm, Karlskrona och Fårösund. Beräknad på denna totalstyrka blir sjukprocenten nära 48 mot 44 för år 1940, 48 för 1939 och 52 för året dessförinnan. Medelsjukprocenten är, beräknad på medelstyrkan, 72 mot 68 för år 1940 och 92 för år 1939 samt 102 året dessförinnan.

Sjuklighetens fördelning på personalgrupperna är följande:

Personal	Medelstyrka per dag	Antal sjuka under året	Antal sjukdagar	Medelsjukprocent	Medeltal sjukdagar per sjuk	Medeltal insjuknade per dag	Sjukskrivna per dag	
							i medeltal	1 % av medelstyrkan per dag
Stam	1 590	1 340	13 469	84·8	10	3·7	37	2·3
Värnpliktiga	10 486	7 375	60 244	70·8	8·2	20·2	165	1·6
Summa	12 076	8 715	73 713	72·2	8·5	23·9	202	1·7

Medelsjukprocenten och medeltalet sjukdagar per sjuk är högre för stam än för värnpliktiga. Antalet i medeltal per dag sjukskrivna är högt i jämförelse med 1940, då det var 138 och 1939 med 135. Antalet sjukskrivna per dag i procent av medelstyrkan är dock måttligt eller 1·7 mot 1·3 år 1940 och 2·3 år 1939.

Av smittsamma sjukdomar har enligt tabell 2 influensa varit den dominerande även vid kustartilleriet. Därefter komma påssjuka, röda hund och scharlakansfeber.

Av sjukdomsfall i tuberkulos anmäldes 46, varav 5 stam och 41 värnpliktiga, med icke mindre än 34 i Vaxholm, nämligen 3 stam och 31 värnpliktiga. Nyanmällda voro av de tuberkulossjuka 2 stam och 17 värnpliktiga mot 67 sjukdomsfall med 38 nyanmällda år 1940. Sjukprocenten för de nyanmällda blir, uträknad på totalstyrkan 18 294, 0·10 för 1941 mot däremot svarande sjukprocent 0·23 för år 1940. Sanatorievård har genom regementet i Vaxholm beretts 1 stam och 6 värnpliktiga och genom regementet i Karlskrona 5 stam och 4 värnpliktiga samt genom detachementet å Nya Varvet 1 stam och 2 värnpliktiga.

Under år 1941 inträffade intet dödsfall i tuberkulos bland den militära personalen, men på grund av denna sjukdom avskedades 1 stamanställd i Karlskrona och förklarades 57 värnpliktiga, 19 i Vaxholm och 38 i Karlskrona, oförmögna till krigstjänst.

Av smittsamma könssjukdomar anmäldes från Karlskronaregementet 7 sjukdomsfall i syfilis, 1 stam och 6 värnpliktiga, samtliga nyanmällda och samtliga med förvärvad syfilis, fränsett 1 värnpliktig med ärvd sjukdom. För dröppel sjukskrevs 64 personer, vartill komma 8 som i Fårösund behandlades polikliniskt. Av dessa 72 voro 14 stam och 58 värnpliktiga, varav 9 stam och 26 värnpliktiga i Vaxholm, 11 värnpliktiga i Karlskrona, 2 stam och 7 värnpliktiga i Fårösund, 1 stam och 10 värnpliktiga å Nya Varvet samt 2 stam och 4 värnpliktiga i Hemsö. 66 voro nyanmällda nämligen 6 av 9 stam och 23 av 26 värnpliktiga i Vaxholm jämte samtliga övriga. Beräknad på förut nämnd totalstyrka blir sjuklighetsprocenten för de nyanmällda 0·36 för år 1941 mot 0·24 år 1940 och 0·17 året dessförinnan.

Under året inträffade enligt tabell 3 bland den militära personalen 11 dödsfall, 4 stam och 7 värnpliktiga, varav icke mindre än 8, eller 3 stam och 5 värnpliktiga, förolyckades genom våld eller olyckshändelse, därav 4 genom drunkning, 2 genom skottskada och vardera 1 genom brännskada och flygolycka. Av de 11 tillhörde 8, varav 2 stam och 6 värnpliktiga, personalen i Vaxholm samt 1 stam, drunknad, jämte 1 värnpliktig med blödande magsår Karlskrona och 1 stam, drunknad, Fårösund. Den totala dödsprocenten blir därmed 0·06 liksom för år 1940 mot 0·05 år 1939.

På grund av sjukdom och yttre skador avskedades enligt tabell 4 sammanlagt 9 stamanställda, varav 3 i vardera Vaxholm, Karlskrona och Fårösund, och bland dem nära hälften eller 4 på grund av sjukdomar i nervsystemet. Kassationsprocenten blir, uträknad på förut nämnd totalstyrka stamanställda, 0·44 mot 1 år 1940 och 1·5 år 1939 samt 0·19 år 1938. Av de värnpliktiga förklarades icke mindre än 828 oförmögna till krigstjänst nämligen 588 i Karlskrona, 225 i Vaxholm, 7 i Fårösund och 8 i Älvsborg. Främst bland kassationsorsakerna stå sjukdomar i muskler, ledgångar och bensystem samt i nervsystemet och i matsmältningsorganen. Kassationsprocenten blir, uträknad på förut nämnd totalstyrka värnpliktiga, 5·1 mot 5·3 år 1940 och 3·6 år 1939 samt 2·2 år 1938.

10. Sjukligheten ombord.

Besättningsstyrkan på flottans samtliga rustade fartyg, jämte en del till dessa hörande personal i land, har uppgått till 11 096 man, men denna personal har endast delvis varit inmönstrad hela året, och i antalet ingår icke personalen på första jagardivisionen och icke heller viss personal vid flygvapnet. Antalet under året sjukskrivna bland besättningsstyrkorna, med nyss nämnda undantag, uppgår enligt tabell 5 till 5 480, vartill komma 24, som kvarlägo från år 1940, och av dem ha 2 223 för sjukdom eller skada avpolletterats till sjukhus eller station. I antalet avpolletterade ingår även en del av det antal, som avpolletterats till lasaretsfartyget, varjämte å andra sidan en del av dem, som avpolletterats från fartyg men återkommit tjänstedugliga, icke anmälts såsom avpolletterade utan, till undvikande av dubbelföring, såsom tillfrisknade. Sjukprocenten, beräknad på antalet sjukskrivna och kvarliggande samt på ovan nämnda personalstyrka, är 50 mot 51 år 1940 och 38 år 1939 samt 44 året dessförinnan.

Bland epidemiska sjukdomar intager influensa första rummet med 478 sjukdomsfall. Härvid ha icke medräknats de av flygvapnets personal, som sjuknat, och detta förfaringssätt tillämpas även i det följande. Efter influensa komma närmast i antal påssjuka med 246 samt mässling med 54 och röda hund med 40. Difteri har helt uteblivit, och av scharlakansfeber anmäldes endast 6 sjukdomsfall mot 55 år 1940. I stället var rödsot mera framträdande med 15 sjukdomsfall men likväl mindre vanlig än år 1940 med 44. Den bakteriologiskt fastställda typen var Kruse-Sonne.

Tuberkulos eller misstanke härpå har anmälts hos 51 personer, och om detta antal, bortsett från diagnosens osäkerhet, lägges till grund för beräkning av sjuklighetsprocenten på förut nämnd personalstyrka, blir den 0·48 mot 0·24 år 1940 och 0·08 år 1939.

Av smittsamma könssjukdomar ha anmälts 10 sjukdomsfall av syfilis, varav 1 ärvd, 5 med enkelt veneriskt sår och ej mindre än 274 fall med dröppel. Beräknad på förut nämnd personalstyrka blir sjuklighetsprocenten för syfilis 0·09, för enkelt veneriskt sår 0·05 och för dröppel 2·47 mot 0·17 för vardera syfilis och enkelt veneriskt sår samt 2·6 för dröppel år 1940 samt 0·15, 0·09 och 1·16 år 1939. Profylax mot dessa sjukdomar har genomförts i likhet med vad som tidigare skett.

Enligt tabell 6 hava 58 personer avlidit, varav 34 stam och 22 värnpliktiga vid flottan samt 2 vid flygvapnet, och hos samtliga var dödsorsaken våld eller olyckshändelse. Vid ett tillfälle omkommo 24 stam jämte 9 värnpliktiga och vid ett annat 4 stam och 6 värnpliktiga. I sistnämnda fall var orsaken minsprängning, och i övrigt var orsaken minsprängning hos ytterligare 1 stam och 1 värnpliktig, flygolycka 3 stam vid flottan och 2 av flygvapnets personal, koloxidförgiftning 3 värnpliktiga, skottsår 2 stam, drunkning, leverbristning och multipla revbensbrott hos vardera 1 värnpliktig.

11. Verksamheten på marinens sjukhus och lasarettsfartyg.

Denna verksamhet omfattar hela året för marinens sjukhus i Karlskrona och för lasarettsfartyget Prins Carl samt tiden $\frac{14}{1} - \frac{28}{5}$ för krigssjukhuset i Tullskolan, Karlskrona, och uppgifter angående verksamheten finnas i tabell 7, 8 a—d och i de fyra sista kolumnerna av tabell 11.

På marinens sjukhus i Karlskrona vårdades under året 6 512 personer från försvarsväsendet, och av dem 4 628 på medicinska avdelningen, nämligen 3 344 på marinens sjukhus och 1 284 på krigssjukhuset i Tullskolan, samt 1 884 på kirurgiska avdelningen. Under året avledo 21 personer, nämligen på medicinska avdelningen 16, varav 5 underofficerare, 2 värnpliktiga, 2 av arméns manskap och 7 civilanställda, på krigssjukhuset i Tullskolan 1 värnpliktig och på kirurgiska avdelningen 4, varav 1 underofficer, 1 värnpliktig och 2 civilanställda.

Antalet underhållsdagar är för marinens sjukhus 57 470 och för krigssjukhuset i Tullskolan 14 537. Deras fördelning på olika personalgrupper framgår av följande tabell, och medelsjukhusvistelsen för varje vårdad är 11 dagar på såväl marinens sjukhus som krigssjukhuset, varjämte medeltalet vårdade varje dag är 157 för marinens sjukhus och 108 för krigssjukhuset. Antalet operationer är 819 på intagna patienter och 143 på polikliniskt vårdade. Antalet polikliniskt opererade ögonfel är 9. På röntgenavdelningen hava 2 172 undersökningar utförts, varav bl. a. 1 249 på lungor.

På lasarettsfartyget hava 1 073 vårdats, och av dem avledo 3, nämligen 1 ingenjör vid flygvapnet, 1 stamanställd eldare och 1 värnpliktig. Antalet un-

derhållsdagar är 11 091 och deras fördelning framgår av nedanstående tabell. Varje sjukskriven har vårdats i medeltal 10 dagar, och medeltalet vårdade för varje dag är 30. Antalet operationer är 226 på intagna patienter och 113 på polikliniskt vårdade. På röntgenavdelningen hava från den $\frac{1}{1}$ — $\frac{30}{11}$ utförts 642 undersökningar jämte 5 774 skärmbildsundersökningar.

Personalgrupper	Underhållsdagarnas fördelning på		
	marinens sjukhus	krigssjukhuset	lasarettets fartyget
flottans stam	12 414	3 418	4 358
» värnpliktiga	20 121	6 972	6 630
kustartilleriets stam och värnpliktiga	13 605	2 625	—
armén	484	25	—
flygvapnet	248	132	—
landstormen	5 337	1 357	—
civilanställda	5 261	8	—
»andra»	—	—	103
Summa	57 470	14 537	11 091

12. Tandvården.

Under år 1941 utfördes 76 574 behandlingar, varav dock 1 425 åt personal vid armén. För år 1940 var antalet behandlingar 48 086 och året dessförinnan 20 146 samt år 1938 13 525. Det har sålunda pågått en betydande ökning av denna vårdform, och behovet därav är även stort. Liksom förut under försvarsberedskapen har också ett betydande antal värnpliktiga tandläkare varit inkallade.

Tabell 1. Sjukligheten bland örlogsstationernas och kustartilleriets personal.

Förlägg- ningsort	Kvarliggande från 1940	Sjuka eller skadade								Antal sjukdagar	Summa sjuka eller skadade	Avförda				Kvarliggande till 1942	Personaltyrka	Medeltal personal- styrka per dag ¹	Sjukprocent ²
		Ålder				Årstid						Friska och för- bättrade	Avskedade eller till krigssjukt oförmögna avpoliserade till sjukhus	Döda					
		Under 21 år	21—30 år	31—40 år	Över 40 år	Jan.—Mars	April—Juni	Juli—Sept.	Okt.—Dec.										
Örlogsstationernas stam																			
Karlskrona.	31	1 095	2 275	59	65	577	357	269	291	20 072	1 497	1 456	—	32	6	3	4 723	1 776	84.29
Stockholm ..	21	477	525	51	106	425	235	181	7318	11 348	1 180	1 139	—	10	6	25	4 086	1 358	86.89
Göteborg*..	—	3	2	4	14	11	3	3	6	138	23	21	1	—	1	—	97	97	23.71
Summa	24	1 575	802	114	185	1 013	595	453	615	31 558	2 700	2 616	1	42	13	28	8 906	3 231	83.56
Örlogsstationernas värnpliktiga																			
Karlskrona.	71	041	1 160	154	1	1 221	495	304	336	31 610	2 363	2 224	—	135	3	1	5 002	2 487	95.01
Stockholm ..	54	45	1 612	787	75	920	520	521	558	17 858	2 573	2 463	—	64	4	42	7 834	1 844	139.53
Göteborg*..	2	—	190	49	4	97	38	49	59	1 171	1245	229	10	2	—	4	280	280	87.86
Summa	63	1 086	2 962	990	80	2 238	1 053	874	953	50 639	5 181	4 916	10	201	7	47	13 116	4 611	112.38
Örlogsstationernas civilanställda																			
Karlskrona.	66	598	968	509	683	1 100	446	573	639	29 604	2 824	2 755	—	—	15	54	2 942	2 533	111.49
Stockholm ..	27	288	510	371	411	619	263	332	366	14 988	1 607	1 578	—	—	5	24	1 466	1 251	128.46
Göteborg*..	3	14	35	23	16	39	13	18	18	1 005	91	88	—	—	1	2	121	121	75.21
Summa	96	900	1 513	903	1 110	1 758	722	923	1 023	45 597	4 522	4 421	—	—	21	80	4 529	3 905	115.80
Kustartilleriets stam																			
Vaxholm ..	8	177	136	37	47	161	73	80	83	3 631	405	395	—	3	2	5	771	427	94.85
Karlskrona.	2	315	213	35	65	274	115	88	151	6 783	630	611	—	3	1	15	899	856	73.60
Färösund ..	1	130	73	20	10	100	27	40	66	2 342	234	229	—	3	1	1	355	215	109.77
Älvsborg ..	—	5	17	7	16	7	16	14	8	316	45	40	5	—	—	—	76	66	68.18
Hemsö	—	4	22	—	—	17	3	6	—	397	26	26	—	—	—	—	42	26	100.00
Summa	11	631	461	99	188	559	234	228	308	13 469	1 340	1 301	5	9	4	21	2 143	1 590	84.40
Kustartilleriets värnpliktiga																			
Vaxholm ..	30	209	1 684	576	153	716	655	748	503	24 409	2 652	2 401	—	225	6	20	8 444	4 333	61.20
Karlskrona.	25	411	2 158	581	241	586	1 243	887	675	26 645	3 416	2 810	—	588	1	17	5 800	3 736	91.48
Färösund ..	2	122	10543	150	61	11 340	170	11 180	186	7 991	10 878	10 866	—	7	—	5	2 525	1 491	58.89
Älvsborg ..	3	5	109	121	78	60	77	91	85	2 716	13 316	289	9	8	—	10	786	750	42.27
Hemsö	—	3	74	35	1	9	15	48	41	483	13 113	113	—	—	—	—	260	176	64.10
Summa	60	750	4 568	1 463	534	1 711	2 160	1 954	1 490	60 244	7 375	6 479	9	828	7	52	17 315	10 486	70.84

* Örlogsdepå. — ¹ Uppgiften grundad på de dagliga styrkebeskedens antal underhållsdagar. — ² Uträk-
nad på medeltalet personal. — ³ Därav 2 off.-asp. — ⁴ Därav 1 d.o. — ⁵ Därav 4 från K. A. — ⁶ Därav 3
d.o. — ⁷ Därav 1 d.o. — ⁸ Därav 29 d.o. — ⁹ Därav 59 d.o. — ¹⁰ Därav 2 från flottan. — ¹¹ Därav 1 d.o.
— ¹² Ytterligare 1 sjukskriven (för tbc) avförd för undvikande av dubbelföring.

Tabell 2. Sjukdomar och yttre skador bland

Sjukdomar och yttre skador		Örlogsstatio-							
		Stam och värnpliktiga						Ci-	
		Karls-		Stock-		Göte-		Summa	Karlskrona
		St	Vpl	St	Vpl	St	Vpl		
1	Missfall.....	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Varfeber och andra inflammationer.....	5	13	21	17	—	1	57	31
3	Ros.....	1	—	—	2	—	—	3	2
4	Scharlakansfeber.....	47	27	2	2	—	—	78	10
5	Difteri.....	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Mässling.....	19	33	8	17	—	—	77	4
7	Röda hund.....	87	32	5	7	—	1	82	12
8	Påssjuka.....	66	63	32	34	—	3	198	9
9	Influensa.....	30	7	104	99	13	67	320	280
10	Vattenkoppor.....	18	9	7	18	—	—	52	2
11	Paratyfus.....	—	—	2	3	—	—	5	—
12	Rödsot.....	—	—	—	1	—	—	1	—
13	Akut s. k. barnförflamning.....	—	—	—	—	—	—	—	1
14	Tuberkulos.....	47	67	12	22	—	—	148	13
15	därav nyanmälda.....	28	24	9	22	—	—	83	4
16	Syfilis.....	2	16	—	2	—	—	10	2
17	därav nyanmälda.....	1	—	—	2	—	—	3	—
18	Enkelt veneriskt sår.....	—	—	—	2	—	—	2	—
19	Dröppel och dess följsjukdomar.....	23	46	3	9	—	8	89	—
20	därav nyanmälda.....	11	22	3	9	—	8	53	—
21	Bandmasksjukdom.....	—	—	—	2	—	—	2	—
22	Vaccinationsbesvär*.....	17	15	7	27	—	2	68	—
23	Feber av obestämd art.....	3	3	14	16	—	—	36	6
24	Andra parasitära sjukdomar.....	1	—	—	3	—	—	4	—
25	Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.....	18	12	11	22	—	2	65	24
26	Ämnesomsättningssjukdomar.....	6	1	—	2	—	—	9	3
27	Kroniska förgiftningssjukdomar.....	1	2	—	—	—	—	3	1
28	Nervsystemets sjukdomar.....	20	99	36	139	—	6	300	104
29	därav psychoneurosis.....	5	13	2	—	—	3	23	6
30	Sinnessjukdomar.....	4	26	2	1	—	—	33	—
31	Cirkulationsorganens sjukdomar.....	25	82	31	80	1	2	221	76
32	Andningsorganens sjukdomar.....	206	333	252	474	—	26	1 291	565
33	Matsmältningsorganens sjukdomar.....	674	976	300	690	2	55	2 697	761
34	därav halsfluss.....	99	69	113	362	1	14	658	107
35	Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.....	16	19	6	45	—	1	87	25
36	Könsorganens sjukdomar.....	10	19	17	27	—	1	74	19
37	Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.....	28	79	35	141	2	15	300	204
38	därav akut ledgångsreumatism.....	9	21	6	18	—	2	56	12
39	Hudens sjukdomar.....	111	210	110	213	1	32	677	131
40	Öronsjukdomar.....	35	66	18	38	—	2	159	31
41	Ögonsjukdomar.....	5	10	3	5	—	—	23	30
42	Svulster.....	9	12	3	17	—	1	42	26
43	Andra sjukdomar och kroppsfel.....	1	2	—	—	—	—	3	—
44	Skador genom våld och olyckshändelse.....	74	93	93	161	4	19	444	457
45	Akut förgiftning.....	—	1	—	1	—	—	2	4
46	Morbus nullus.....	—	—	—	—	—	—	—	9
47	Observation.....	95	247	95	322	—	3	762	205
48	Summa.....	1 654	2 610	1 229	2 661	23	247	8 424	3 047

St = Stam, Vpl = Värnpliktiga. * Vaccination mot såväl smittkoppor som nervfeber etc.

¹ Därav 1 ärvd. — ² Nyanmälda. — ³ Dessutom 17 stam och 13 vpl polikliniskt behandlade och nyanmälda. — ⁴ Därav 1 från flottan. — ⁵ Därav 2 officersaspiranter.

örlogsstationernas och kustartilleriets personal.

nerna			Kustartilleriet												Sjövärnskåren	Summa summanum
vilanställda			Vaxholm		Karlskrona		Färösund		Älvsborg		Hernö		Summa			
Stockholm	Göteborg	Summa	St	Vpl	St	Vpl	St	Vpl	St	Vpl	St	Vpl				
—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
14	—	45	6	44	3	8	3	18	—	10	—	—	92	—	—	194
3	—	5	—	1	2	—	—	1	—	—	—	—	6	—	—	14
1	—	11	1	6	26	34	—	2	—	1	—	—	70	—	—	159
—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
2	—	6	1	7	8	19	1	1	—	—	—	—	37	—	—	120
2	3	17	8	12	16	59	2	3	—	5	—	—	105	—	—	204
1	—	10	2	15	21	34	15	45	—	4	—	—	136	—	—	344
262	36	578	53	203	30	263	54	150	9	37	4	3	806	5	1	709
1	—	3	7	10	3	7	—	7	—	—	—	1	35	—	—	90
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	13	3	31	1	8	—	—	1	2	—	—	46	—	—	207
—	—	4	—	7	1	8	—	—	1	2	—	—	19	—	—	106
—	—	2	—	—	1	6	—	—	—	—	—	—	7	—	—	19
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
2	—	2	9	26	—	11	4	1	—	10	2	4	64	1	—	156
2	—	2	6	23	—	11	1	—	1	10	2	4	58	—	—	113
—	—	—	—	—	6	12	—	—	—	—	—	1	19	—	—	21
1	—	1	2	35	14	154	—	13	—	3	—	—	221	—	—	290
—	—	6	2	2	—	1	3	15	—	1	—	—	24	—	—	66
—	—	—	—	—	—	10	—	1	—	—	—	—	11	—	—	15
5	5	34	3	12	1	4	—	2	—	—	—	—	22	—	—	121
4	—	7	2	11	2	4	3	3	1	1	—	4	31	—	—	47
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
52	1	157	15	140	11	66	12	12	2	13	—	5	276	1	—	734
1	1	10	—	—	—	—	—	2	—	4	—	—	6	—	—	39
1	—	1	1	25	1	12	—	—	—	—	—	—	39	1	—	74
19	2	97	2	88	4	84	4	9	2	10	—	12	215	1	—	534
347	5	917	43	407	165	699	46	5	234	8	42	8	1660	6	—	3874
457	20	1238	140	742	183	984	53	166	9	59	5	32	2373	4	—	6312
138	4	249	109	463	152	736	28	71	1	8	2	16	1586	—	—	2493
6	1	32	3	29	2	19	2	4	2	6	—	2	69	—	—	188
6	2	27	3	18	3	8	1	2	—	—	—	—	35	—	—	136
99	1	304	12	216	23	207	9	5	46	1	22	—	536	2	—	1142
—	—	12	—	10	3	21	—	1	—	2	—	—	37	—	—	105
43	2	176	23	153	35	130	2	52	5	51	3	19	473	—	—	1326
15	1	47	7	70	6	71	4	9	—	4	—	2	173	—	—	379
20	—	50	2	24	1	11	—	2	—	—	—	1	41	—	—	114
2	—	28	2	27	—	9	—	2	—	—	1	1	42	—	—	112
1	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	6
272	11	740	43	271	40	249	12	50	5	44	3	16	733	1	—	1918
9	—	13	2	5	1	12	—	—	—	—	—	—	20	—	—	35
—	—	9	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	11
73	2	280	25	130	21	213	6	27	—	1	—	2	425	—	—	1467
1 720	93	4 860	422	2 760	630	3 416	233	876	46	326	26	113	8 848	22	—	22 154

lade, varav 16 stam och 13 vpl nyanmällda. — 4 Dessutom 1 stam och 7 vpl polikliniskt be-

Tabell 3. Döda och dödsorsaker bland örlogsstationernas och kustartilleriets personal.

Sjukdomar och yttre skador	Örlogsstationerna										Kustartilleriet						Summa				
	Stam och värnplik-tiga						Civil-anställda				Vax-holm	Karls-krona	Färö-sund	S:a							
	Karls-krona		Stock-holm		Göte-borg		S:a	Karls-krona	Stock-holm	Göteborg											
	St	Vpl	St	Vpl	St	Vpl					St	Vpl	St	Vpl	St	Vpl	St	Vpl	St	Vpl	St
Blodförgiftning (Septi-kämi)	—	—	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
Mässling	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Influensa	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Tuberkulos	—	—	1	1	—	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3
Blodets sjukdomar (Leu-kämi)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Nervsystemets sjukdomar	1	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Cirkulationsorganens sjukdomar	3	—	2	—	1	6	—	4	2	—	6	—	—	—	—	—	6	—	6	12	
Andningsorganens sjukdomar	1	1	—	1	—	1	2	2	—	—	2	1	—	—	—	—	1	1	3	2	6
Matsmältningsorganens sjukdomar	—	—	1	—	—	1	—	1	1	1	3	—	—	1	—	—	1	1	1	3	5
Njurarnas och urinvägar-nas sjukdomar	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Svulster	1	—	—	—	—	1	—	5	—	—	5	—	—	—	—	—	—	1	—	5	6
Skador genom våld och olyckshändelse	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	2	1	5	1	—	1	3	5	4	5	21
Summa	6	3	6	4	1	13	7	15	5	1	21	2	6	1	1	1	4	7	17	14	52

Civ = Civilanställda.

Tabell 4. På grund av sjukdom och yttre skador avskedade eller till krigstjänst oförmögna bland örlogsstationernas och kustartilleriets stam och värnpliktiga.

Sjukdomar och yttre skador	Örlogsstationerna								Kustartilleriet								Sjövärnsskären*	Summa summarum	
	Karlskrona		Stockholm		Göteborg		Summa		Vaxholm		Karlskrona		Färösund		Älvsborg				
	St	Vpl	St	Vpl	St	Vpl	St	Vpl	St	Vpl	St	Vpl	St	Vpl	St	Vpl		St	Vpl
Akut s. k. barnförflamning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3	—	—	3
Tuberkulos	5	50	10	22	—	15	72	—	19	1	38	—	—	—	1	57	—	16	129
Blodbildande organens samt blodets sjukdomar	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	7	—	—	—	—	7	—	—	8
Ämnesomsättningssjukdomar	1	—	—	—	—	1	—	—	7	—	8	—	—	1	1	16	—	2	16
Nervsystemets sjukdomar	1	12	—	9	—	1	21	—	42	2	97	2	1	3	4	143	—	5	164
Sinnessjukdomar	4	27	—	13	—	4	40	1	25	—	10	—	—	—	1	35	1	5	75
Cirkulationsorganens sjukdomar	—	15	—	4	—	—	19	—	10	—	58	—	1	—	—	69	1	—	88
Andningsorganens sjukdomar	13	6	—	3	—	13	9	—	14	—	45	—	—	1	—	60	—	13	69
Matsmältningsorganens sjukdomar	1	6	—	4	1	1	11	1	15	—	86	—	1	2	1	104	1	2	115
Njurarnas och urinvägarnas samt könsorganens sjukdomar	2	1	—	3	—	2	4	—	3	—	30	—	2	—	—	35	—	2	39
Muskler, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar	2	2	—	5	—	2	7	1	51	—	105	—	2	—	1	158	1	3	165
Hudens sjukdomar	—	1	—	1	—	—	2	—	3	—	8	—	—	—	—	11	—	—	13
Öronsjukdomar	2	2	—	—	—	2	2	—	17	—	23	—	—	—	—	40	—	2	42
Ögonsjukdomar	—	7	—	—	—	—	7	—	16	—	20	—	—	—	—	36	—	—	43
Svulster	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	6	—	—	—	—	7	—	—	8
Missbildning	—	3	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Andra sjukdomar	1	2	—	—	—	1	2	—	—	—	34	—	—	—	—	34	—	1	36
Skador genom våld och olyckshändelse	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	10	—	—	1	—	13	—	—	13
Summa	32	185	10	64	2	42	201	3	225	3	588	3	7	8	9	828	4	51	1 029

* Sjövärnsskären ej medräknad i summa summarum.

Tabell 5. Sjuklighet, sjukdomar och yttre

Sjuklighet, sjukdomar och yttre skador		Gustav V	Drottning Victoria	Sverige	Oscar II	Manligheten	Tappheten	Äran	Gotland	Fylgia	Clas Fleming	I jagardivisionen ¹	II jagardivisionen	III jagardivisionen	V jagardivisionen
<i>Sjuklighet.</i>															
1	Antal sjukskrivna eller skadade	459	442	527	300	93	130	336	307	56	154	—	431	187	39
2	Antal avpolletterade till sjukhus	194	237	99	116	23	56	175	70	44	57	—	180	25	7
3	Expeditionens längd i dagar	365	314	365	302	184	296	365	365	61	365	—	365	365	365
4	Antal underhållsdagar för sjuka	788	1 846	3 612	736	635	398	719	867	172	347	—	1 795	689	353
5	Medeltal sjuka eller skadade per dag ..	2.16	5.88	9.9	2.44	3.45	1.38	1.97	2.37	2.82	0.95	—	4.92	1.89	0.97
<i>Sjukdomar och yttre skador.</i>															
6	Varfeber och variga inflammationer ..	2	—	12	—	—	2	4	1	1	4	—	7	2	2
7	Ros	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
8	Scharlakansfeber	—	—	3	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
9	Mässling	13	—	16	2	—	1	—	—	—	3	—	5	—	—
10	Röda hund	4	10	5	—	—	1	—	1	—	1	—	8	1	—
11	Påssjuka	49	54	43	1	4	11	1	27	—	5	—	18	—	—
12	Kikhosta	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Influensa	62	56	32	13	5	17	20	27	—	1	—	40	51	1
14	Vattenkoppor	1	—	7	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
15	Nervfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
16	Rödsot	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
17	Epidemisk hjärnfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Tuberkulos	2	9	3	2	1	—	1	2	—	2	—	6	1	—
19	Syfilis, förvärvad	^a 1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—
20	Enkelt veneriskt sår	—	—	1	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—
21	Dröppel och dess följsjukdomar	21	17	29	10	7	2	11	14	3	6	—	28	11	6
22	Frossa	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Bandmasksjukdom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Vaccinationsbesvär	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Feber av obestämd art	—	15	4	1	—	1	11	—	—	—	—	—	—	—
26	Andra parasitära sjukdomar	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
27	Blodbildande organens samt blodets sjukdomar	—	4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
28	Ämnesomsättningssjukdomar	—	2	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
29	Nervsystemets sjukdomar	7	4	12	5	3	3	15	7	1	4	—	13	—	1
30	Sinnessjukdomar	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—
31	Cirkulationsorganens sjukdomar	3	2	6	8	2	5	6	1	—	2	—	2	2	1
32	Andningsorganens sjukdomar	35	84	36	29	8	17	60	39	8	28	—	29	14	1
33	Matsmältningsorganens sjukdomar	185	141	162	158	29	37	111	90	20	42	—	114	46	9
34	Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar ..	5	4	7	—	1	3	4	9	—	3	—	—	3	1
35	Könsorganens sjukdomar	6	15	4	1	1	—	5	3	—	—	—	3	—	—
36	Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar	18	9	10	18	8	5	13	8	2	8	—	14	8	—
37	Hudens sjukdomar	22	24	56	32	17	9	40	67	10	18	—	78	34	11
38	Öronsjukdomar	5	—	6	5	—	2	7	3	2	3	—	14	4	—
39	Ögonsjukdomar	—	—	—	2	—	1	2	2	1	1	—	1	—	—
40	Svulster	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
41	Andra sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	7	—	—
42	Skador genom våld och olyckshändelse ..	23	20	35	7	10	9	23	7	7	17	33	27	9	5
43	Akut förgiftning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Observation	14	—	36	4	1	—	2	13	2	4	—	18	9	—
45	Summa	493	474	527	300	98	180	340	326	59	154	33	431	196	41

¹ Uppgifter saknas, fränsett 33 skadade. — ² Häri ingår hjälplösgart. nr 72 med följande siffror uppräknade 24 kvarliggande från 1940. — ³ 1 ärvd syfilis. — ⁴ 1 misstänkt syfilis. — ⁵ 1 sjösjuka. — ⁶ Därav 14 d.o.

skador bland personalen på flottans fartyg.

Summa	Personal från flygvapnet	Lasaretfartyget	Prins Carl	Västerbotten	Hjälplögementfartyg nr 72 och småfartyg ²	Hjälplögementfartyg nr 71	Jacob Bagge och Örn	Dristigheten	Njord med småfartyg Patricia	Svea med småfartyg	Hjälpanonbåten nr 44 m. m.	26. hjälpevetbåtsdivision m. m.	13. vedettbåtsdivision m. m.	Hjälpanonbåten nr 41 med småfartyg	Hjälpanonbåten nr 14 med småfartyg	Hjälpanonbåten nr 40 med småfartyg	Hjälpanonbåten nr 10	Hjälpanonbåten nr 5	Hjälpanonbåten nr 4	VIII jagardivisionen	VII jagardivisionen
45 480 1 2 223 2 19 923 4 — 5	140 2 6 71 8 33 365 350 37 23 98 30 8 112 44 11 365 46 32 161 129 66 297 235 48 365 64 18 119 181 104 365 56 23 365 46 17 365 19 17 365 178 12 365 333 203 365 166 124 365 67 12 365 70 39 365 60 26 365 114 61 365 109 10 365	— — 365 — 91 365 161 297 365 119 365 365 365 365 365 365 365 365 365 365 365	— — 350 98 112 95 60 235 166 483 483 167 205 192 1305 398 171 227 123 137 541	— —	1 1 2 4 — — — — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — 1 — — — — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — 1 — — — — — — — — — — — — — — — — —	2 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —			
53 6 4 7 6 8 55 9 40 10 250 11 2 12 494 13 13 14 1 15 15 16 1 17 53 18 10 19 5 20 282 21 1 22 2 23 19 24 42 25 4 26 16 27 7 28 161 29 7 30 96 31 642 32 1 764 33 74 34 65 35 36 36 238 37 691 38 92 39 39 39 13 40 18 41 406 42 3 43 150 44	— —																				

räknat: 3; 1; 12; 91; 0 13; rad. 33: 1; rad. 42: 2; s:a 3. — ³ Härav 1 kvarliggande från 1940. — ⁴ Härtill

Tabell 6. Döda och dödsorsaker bland personalen på flottans fartyg.

Sjukdomar och yttre skador	Sverige		Clas Fleming		I jagar-divisionen		Hjälpkryssaren nr 5		26 hjälpv. båtsdiv.	Hjälpv. bat nr 5	Hjälpv. bat nr 282	Hjälpv. bat nr 283	Vaktaren	Driftigheten		Hjälplog. fart. nr 71	Flygvapnet	Summa		
	St	Vpl	St	Vpl	St	Vpl	St	Vpl	Vpl	St	Vpl	Vpl	Vpl	St	Vpl	St	St	St	Vpl	S:m
Skador genom våld och olyckshändelse	1	1	1	24	9	1	1	1	1	4	6	1	1	2	1	1	2	36	22	58

Tabell 7. Vårdade på marinens sjukhus och på krigssjukhuset i Tullskolan, Karlskrona, samt på lasaretsfartyget Prins Carl. (Översikt i tab. 11.)

Personalgrupper	Kvarliggande från 1940	S j u k a e l l e r s k a d a d e								Summa sjuka eller skadade	A v f ö r d a				Kvarliggande till 1942
		Ålder			Årstid						Summa avförda	Döda	Avpollaterade till sjukhus	Friska eller förbättrade	
		Under 21 år	21—30 år	31—40 år	Över 40 år	Jan.—Mars	April—Juni	Juli—Sept.	Okt.—Dec.						
Officerare och vederlikar ..	—	2	41	19	27	35	18	13	23	89	87	—	1	88	1
Underofficerare och d.o....	—	—	11	32	121	54	42	39	29	164	153	1	6	160	4
Flottans manskap:															
Stammen:															
Däcksavdelningen	10	633	272	59	4	400	232	188	148	978	948	22	—	970	8
Ekonomi- och hantverksavdelningen	1	181	71	23	5	98	51	36	95	281	278	—	—	278	3
Maskinavdelningen	12	373	127	38	5	252	130	123	38	555	536	10	1	547	8
Värnpliktiga	35	998	1 448	310	8	1 409	577	464	314	2 799	2 725	44	4	2 773	26
Kustartilleriets manskap:															
Stammen	2	56	21	5	10	33	12	44	3	94	86	—	—	86	8
Värnpliktiga	13	432	657	337	142	483	407	360	318	1 581	1 571	1	1	1 573	8
Civilanställda	9	59	87	77	96	84	53	74	108	328	303	2	9	314	14
Arméns manskap	5	20	38	345	273	286	213	103	74	681	674	1	2	677	4
Flygvapnets personal	1	13	18	—	—	12	11	1	7	32	31	—	—	31	1
Övriga	—	2	1	—	—	1	2	—	—	3	3	—	—	3	—
Summa		88	2 769	2 792	1 245	691	3 147	1 748	1 445	7 385	7 395	81	24	7 500	85
Därav på:															
Marinens sjukhus	47	1 325	1 003	615	354	1 238	695	663	701	3 344	3 272	—	—	16	3 288
{ medic. avd.	25	705	537	374	243	529	446	499	385	1 884	1 855	—	—	4	1 859
{ kir.	—	399	688	127	70	998	286	—	—	1 284	1 283	—	—	1	1 284
Krigssjukh. Tullskolan ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lasar.-fart. Prins Carl ... ²	16	340	564	129	24	382	321	283	71	1 073	985	81	31	1 069	4

¹ 14/1—28/6 1941. — ² 15 enligt uppgift 31/12 1940.

Tabell 8 a. Operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer på patienter, intagna på marinens sjukhus i Karlskrona och på lasarettsfartyget Prins Carl.

Sjukdom	Antal på		Operation	Patienten utskriven			
	M. S.	L. f.		M. S.		L. f.	
				fr.	d.	fr.	d.
I.							
Vulnus sclopetarium cerebri	—	1	a) Excision + Avlägsnande + Suture b) Blodtransfusion	—	—	1	—
Fract. complic. cranii c. læsione cerebri	—	1	a) Revision + Suture b) Blodtransfusion	—	—	—	1
Tumor (meningocele) reg. temporalis	—	1	Provincision	—	—	1	—
III.							
Otit. med. ac. suppur.	2	11	Paracentes	2	—	11	—
» » c. mastoidit.	6	—	Uppmejsling	6	—	—	—
» » chron. c. cholesteatoma	1	1	Radikaloperation	1	—	1	—
» c. meningit.	1	—	Lumbalpunktion	1	—	—	—
Mastoiditis recidivans	1	—	Incision	1	—	—	—
IV.							
Deviatio septi nasi	7	1	Septumresektion	7	—	1	—
Polypus nasi	4	1	Evulsion	4	—	1	—
Sinusitis maxillaris	35	8	Punktion + Spolning	35	—	8	—
» »	2	—	Endonasal trepanation	2	—	—	—
» » chron.	—	1	Radikaloperation enl. Caldwell-Luc	—	—	1	—
Ethmoiditis chron.	—	1	Ethmoidectomi	—	—	1	—
Vegetationes adenoides	5	—	Skrapning	5	—	—	—
Epistaxis	5	—	Etsning	5	—	—	—
Fractura nasi	2	—	Reposition + Tamponad	2	—	—	—
Tumor epipharyngis	1	—	Provexcision	1	—	—	—
» laryngis	1	—	»	1	—	—	—
V.							
Caries dentis	14	—	Tandutdragning	14	—	—	—
» »	—	1	Utmejsling av tand	—	—	1	—
Cysta apicis dentis	2	*1	Utskrapning *Oper. enl. Partsch	2	—	1	—
Periostitis alveolaris	6	3	Incision	6	—	3	—
» »	—	1	Tandutdragning	—	—	1	—
Dentitio difficilis	1	—	Incision	1	—	—	—
Tonsillitis chron.	14	—	Tonsillectomi	14	—	—	—
Hyperthrophia tonsillaris	10	—	»	10	—	—	—
Peritonsillitis suppurat.	28	9	Incision	28	—	9	—
Tumor linguae	1	—	Excision	1	—	—	—
VI.							
Lymphoma tubercul. colli	1	—	Incision	1	—	—	—
VIII.							
Pleuropneumonia	—	3	Thoracocentes	—	—	3	—
Pleuritis tuberculosa	—	1	»	—	—	1	—
Hæmothorax	1	—	»	1	—	—	—
Empyema pleurae	5	—	»	5	—	—	—
» »	2	—	Revbensresektion + Thoracotomi	2	—	—	—
Corpus alienum thoracis	—	1	Avlägsnande	—	—	1	—

M. S. = Marinens sjukhus. L. f. = Lasarettsfart. Prins Carl. fr. = frisk eller förbättrad. d. = död.
 * Op. nr 49.

Sjukdom	Antal på		Operation	Patienten utskriven			
	M. S.	L. f.		M. S.		L. f.	
				fr.	d.	fr.	d.
X.							
Spondylitis tuberculosa	1	—	Gips	1	—	—	—
Fractura vertebrae	3	—	Gipskorsett	3	—	—	—
XI.							
Ruptura hepatis c. ileo postoperat.	—	1	a) Laparotomi + Tamp. b) Fistula ventr. enl. Witzel c) Intraven. dropp	—	—	—	11
XIV.							
Ulcus ventric. c. haemorrhagia ..	2	—	Blodtransfusion	2	—	—	—
„ „ perforans	3	—	Sårexcision + Sutr	22	—	—	—
XV.							
Ileus	1	—	Caecostomi	—	1	—	—
XVI.							
Appendicitis ac. catarrh.	17	9	Appendectomi + P. p. s.	17	—	9	—
„ „ gangraen.	36	17	„ + „	36	—	17	—
„ „ „	—	1	„ + Drän.	—	—	1	—
„ „ „ c. peritonit.	3	1	„ + „	3	—	1	—
„ „ „ „ „	1	—	„ + P. p. s.	1	—	—	—
„ „ „ c. abscessu	3	—	„ + Drän.	3	—	—	—
„ „ „ „ „	1	—	Laparotomi + „	1	—	—	—
„ „ „ „ „	—	1	Incision + Tampon.	—	—	1	—
„ „ „ lymphadenit. mesent.	—	1	Appendectomi + P. p. s.	—	—	1	—
Suspicio appendicit.	5	1	„ + „	5	—	1	—
Appendicit. chron. + Lymphadenit. tuberc. mesent.	—	1	„ „	—	—	1	—
Vulvus post appendicit. operat. ..	—	1	Excision + Sekundärsutr.	—	—	1	—
XVII.							
Hernia inguinalis mobilis	53	11	Radikaloperation	53	—	11	—
„ „ recidivans	2	—	„	2	—	—	—
„ „ incarcerata	1	1	„ + Herniotomi ..	1	—	1	—
„ in cicatrice	1	—	„	1	—	—	—
„ cruralis mobilis	1	—	„	1	—	—	—
„ umbilicalis	—	1	„	—	—	1	—
XVIII.							
Cancer coli sigmoidei	1	—	Caecostomi	—	1	—	—
Contractura ani	13	2	Dilatation forcée	13	—	2	—
Haemorrhoides ani	—	1	„ + Exstirpation ..	—	—	1	—
„ „ „	7	—	Exstirpation	7	—	—	—
„ „ „	9	—	Incision	9	—	—	—
„ „ „	4	—	Injektion av fenolglycerin ..	4	—	—	—
„ „ „	1	—	Elektrokoagulation	1	—	—	—
Polypus analis	1	—	Excision	1	—	—	—
XX.							
Perinephritis suppurat.	—	1	Incision	—	—	1	—
XXIII.							
Phimosis	2	—	Dorsalklipp	2	—	—	—
Paraphimosis	2	—	„ + Reposition	2	—	—	—

¹ Op. nr 18. — ² 1 kvarligger. — ³ circumscripta.

Sjukdom	Antal på		Operation	Patienten utskriven			
	M. S.	L. f.		M. S.		L. f.	
				fr.	d.	fr.	d.
XXIV.							
Hydrocele testis	9	—	Radikaloperation	9	—	—	—
Varicocele	2	—	Operation enl. G. Nilson	2	—	—	—
Epididymitis tubercul.	1	—	Epididymectomi	1	—	—	—
Hypertrophia prostatae	1	—	Vasectomi	1	—	—	—
XXVI.							
Cysta sacral. dermoid. infect.	2	—	Incision	2	—	—	—
XXVII.							
Varices	51	—	Injektion av Varison el. Etholein .	51	—	—	—
„	35	—	Operation enl. Babcock	35	—	—	—
„	38	—	Hög underbindning + Inj. av hy-	38	—	—	—
„	—	3	perton glykos				
„	—	16	„ „ „ + Injektion ..	—	—	16	—
„	—	1	Venresektion	—	—	1	—
Digitus malleus	4	2	Exartikulation	4	—	2	—
Hallux valgus	1	—	Operat. enl. Mayo	1	—	—	—
„	1	—	Avmejsling av exostos	1	—	—	—
Exostosis	2	—	„	2	—	—	—
Osteoarthritis. digiti	—	1	Amputation	—	—	1	—
Anchylosis	2	—	„ „ „ av*dist. fal.	2	—	—	2
Laceratio pollicis	—	2	„	—	—	—	—
Amputatio traumat. digiti	5	—	Reamputation	5	—	—	—
Unguis incarnatus	15	6	Operat. enl. König	15	—	6	—
Paronychia	9	1	Incision el. Evulsion	9	—	1	—
Panaritium	15	4	„	15	—	4	—
Tendovaginitis acuta	5	—	„	5	—	—	—
Ganglion	7	3	Exstirpation	7	—	3	—
Contractura Dupuytrand	2	1	Radikaloperation	2	—	1	—
Abscisio tendinum	4	1	Sensutur	4	—	1	—
Ruptura spontan. tendin. pollic. ..	—	1	Senplastik	—	—	1	—
„ musculorum	1	—	Sutur	1	—	—	—
Synovitis traumatica	7	—	Punktion	7	—	—	—
Hæmarthrosis	2	—	„	2	—	—	—
Hydrops genu	—	2	„ „ „ + Varisoninjektion ..	—	—	2	—
Hygroma	1	—	„	1	—	—	—
„	1	3	Exstirpation	1	—	3	—
Bursitis	1	—	Incision	1	—	—	—
Degeneratio myxomatosa lig. pa-	—	1	Provexcision	—	—	1	—
tellæ	—	—	„	—	—	—	—
Luxatio digiti	1	—	Repositon	1	—	—	—
„ humeri	1	—	„	1	—	—	—
„ cubiti	3	—	„	3	—	—	—
„ menisci	2	1	Exstirpation av menisk	2	—	1	—
„ hallucis	—	1	Reposition + Gips	—	—	1	—
Suspicio læsion. menisci	—	1	Arthrotomi	—	—	1	—
Fractura claviculae	1	—	Reposition + Fixation	1	—	—	—
„ radii	4	*1	„ „ „ + „ „ * (Gips) ..	4	—	1	—
„ oss. navicular.	9	—	Fixation	9	—	—	—
„ „ „ et multang. maj.	1	—	„	1	—	—	—
„ „ „ digiti	3	—	Repositon	3	—	—	—
„ complic. „	3	—	„ „ „ + Sutur	3	—	—	—
„ pelvis acetabuli + luxatio	—	—	„	—	—	—	—
centralis	1	—	Trådsträck	1	—	—	—
„ femoris	7	—	„	7	—	—	—

Sjukdom	Antal på		Operation	Patienten utskriven			
	M. S.	L. f.		M. S.		L. f.	
				fr.	d.	fr.	d.
Fractura complic. patellae	1	—	Osteosyntes	1	—	—	—
» antecur.	11	—	Trådsträck	11	—	—	—
» , , ,	1	—	Blodig reposition + Cerclage	1	—	—	—
» , , ,	1	—	» + , ,	1	—	—	—
» tibiae	2	—	Reposition + Fixation	2	—	—	—
» fibulae	1	—	» + ,	1	—	—	—
» malleol. lateralis	8	—	» + ,	8	—	—	—
» , , medialis	1	—	» + ,	1	—	—	—
» , , ,	—	1	Extraktion av snäckskruv	—	1	1	—
» calcanei	3	—	Trådsträck + Gips	3	—	—	—
» metatarsalis	3	—	Fixation	3	—	—	—
» et luxatio intraarticul. cubiti	1	—	Reposition	1	—	—	—
XXVIII.							
Vulnus	39	13	Excision + Suture	39	—	13	—
»	—	1	Blodstillning	—	—	1	—
» + corp. alien.	—	2	Excision + Avlägsnande + Suture ..	—	—	2	—
Corpus alienum	13	1	Avlägsnande	13	—	1	—
Cysta plantæ ped. ex corp. alien.	—	1	Exstirpation	—	—	1	—
» epitheloid.	1	2	»	1	—	2	—
Corpus liber	2	2	Avlägsnande	2	—	2	—
Clavus	7	—	Utskrapning	7	—	—	—
»	—	2	Excision	—	—	2	—
» infect.	—	1	Incision	—	—	1	—
Hidradenitis	6	1	»	6	—	1	—
Abscessus, Phlegmone	33	17	»	33	—	17	—
Furunculus, Carbunculus	7	11	»	7	—	11	—
Periproctitis suppurativa	1	—	»	—	1	—	—
Lymfadenitis suppur.	3	1	» el. Punktion	3	—	1	—
»	1	—	Provexcision	1	—	—	—
Phlegmone chron.	—	1	Exstirpation	—	—	1	—
Hæmatoma	8	—	Punktion el. Incision	8	—	—	—
Osteitis	7	—	Utskrapning	7	—	—	—
Condylomata accuminata	11	12	»	11	—	12	—
Atheroma, cysta.	16	3	Exstirpation	16	—	3	—
» infecta.	9	—	Incision	9	—	—	—
Naevus pigmentosus	2	—	Excision	2	—	—	—
Lymfogranulomatosis	1	—	Provexcision	1	—	—	—
Verrucae.	10	—	Excision	10	—	—	—
»	—	3	» , Utskrapning	—	—	3	—
Granuloma	1	—	Exstirpation	1	—	—	—
Fibroma	3	—	»	3	—	—	—
Lipoma	3	—	»	3	—	—	—
Fibrolipoma	—	1	»	—	—	1	—
Lymfoma	1	—	»	1	—	—	—
Neurofibromatosis	1	—	»	1	—	—	—
Aneurysma venos.	1	—	»	1	—	—	—
Sarkoma	1	—	»	1	—	—	—
Cancer cutis	1	—	»	1	—	—	—
» lymfoglandular.	1	—	Provexcision	1	—	—	—
Necrosis ex anilin.	1	—	Excision	1	—	—	—
Epilepsia	1	—	Vasectomia bilat.	1	—	—	—
Anaemia secundaria	2	—	Blodtransfusion	2	—	—	—
Summa	819	226	Summa	* 815	8	224	2

* ÷ 1 kvarliggande.

Tabell 8 b. Operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer på polikliniskt behandlade patienter vid marinens sjukhus i Karlskrona och på lasarettsfartyget Prins Carl.

Sjukdom	Antal		Operation
	M. S.	L. f.	
Chalazion	—	11	Incision + Utskrapning
Hordeolum	—	1	„
Corpus alien. oculi	29	1	Extraktion
Deviatio septi nasi	1	—	Submukös septumresektion
Vegetationes adenoides	1	—	Utskrapning
Sinusitis maxillaris	—	1	Punktion
Otitis media acuta	—	1	Paracentes
Periostitis alveolaris	2	1	Incision
Peritonsillitis	—	2	„
Abscessus	—	5	„
Furunculus	—	8	„
Carbunculus	8	*3	„ , *Excision
Panaritium	—	2	„
Paronychia	—	4	„ + Evulsion
„	6	—	„
Abscessus sublingualis	—	2	Borttagande av nageln
Hæmatoma	—	1	Trepanation „
Abscisio tendinis	—	1	Sensutur
Contractura Dupuytrand	—	1	Radikaloperation
Amputatio traumat. digiti	—	1	Reamputation
Fractura oss. metacarpal.	—	2	Reposition + Fixation
„ radii et ulnæ	—	1	„ + „
„	1	—	„ + Gips
Varices cruris	—	1	Injektion
Cicatrix	—	1	Excision
Vulnus	78	30	„ + Suture
„ sclopetarium	—	1	Extraktion av kula
Corpus alienum	4	4	„
Ganglion	—	2	Exstirpation
Hygroma manu	—	1	„
Cysta digiti	—	1	„
Atheroma	4	—	„
„	—	21	„ + Utskrapning
Clavas	—	2	„ + „
Nævus	1	—	„
Verrucae	—	5	„ + „
„	6	—	„ + Bränning
Condyloma	—	4	Bortskrapning
Brännskada	1	—	Bortklippning av blåsor + Förband
Unguis incarnatus	1	—	Revision
Hypertonía	—	1	Venæsektion
Summa	143	113	

Tabell 8 c. Av ögonläkaren vid marinens sjukhus i Karlskrona vårdade intagna ögonsjuka.

S j u k d o m	Antal	S j u k d o m	Antal
Hordeolum	1	Iridocyclitis acuta	7
Dacryocystitis chronica	2	Astigmatismus	1
Conjunctivitis acuta	1	Strabismus concomitans	1
» phlyctenulosa	2	Neuralgia supraorbitalis	1
» electrica.	1	Combustio faciei	1
Herpes corneæ	1	Observatio	1
Keratitis ulcerosa	4		
Sclerokeratitis	1		
		Summa	25

Tabell 8 d. Av ögonläkaren vid marinens sjukhus i Karlskrona utförda operationer.

Operationer på intagna patienter.

S j u k d o m	Antal	O p e r a t i o n
Dacryocystitis chronica	2	Dacryocystorhinostomi
Cataracta traumatica	1	Discission

Polikliniskt utförda operationer.

S j u k d o m	Antal	O p e r a t i o n
Malum palpebrae	1	Utskrapning
Chalazion palpebrae	8	Utskrapning

Tabell 9. Revaccinationen.

Revaccinerade vid	A n t a l			R e s u l t a t i % ¹		
	Revacci- nerade	Efterbe- siktigade	Icke efterbe- siktigade	Positivt	Osäkert	Negativt
Karlskrona örlogsstation	1 934	1 934	—	92·81	—	7·19
Stockholms „	4 360	515	3 845	4·7	7·1	—
Göteborgs örlogsdepå	148	148	—	35·14	16·22	48·64
Flottans fartyg	372	372	—	74·78	4·08	21·24
Vaxholms kustartilleriregemente	1 602	1 602	—	87·49	—	12·51
Karlskrona „	767	767	—	84·75	—	15·25
Gotlands kustartillerikår	2 543	2 543	—	89·03	—	10·97
Älvsborgs kustartilleridetachment....	147	147	—	72·86	3·4	23·74
Summa	11 873	8 028	3 845	84·12	4·41	11·47

Dessutom vid Vaxholms kustartilleriregemente 17 vaccinerade för första gången och vid Karlskrona d:o 14. — ¹ Uträknat på antalet efterbesiktigade, d. v. s. 8 028. — ² Det stora antalet icke efterbesiktigade beror på att de vaccinerade förflyttats, innan resultatet kunde avläsas. — ³ Här ingår även en del vaccinerade från fartyg. — ⁴ Det relativt stora antalet vaccinerade med osäkert resultat beror på att de vaccinerade förflyttats, innan resultatet kunde avläsas.

Tabell 10. Tandvården.

Antal behandlingar vid	Tandfyll- ningar	Rotfyll- ningar	Extrak- tioner	Övrig behand- ling	Summa behand- lingar
Karlskrona örlogsstation	7 162	630	2 219	5 554	15 565
Stockholms „	8 117	405	3 898	5 191	17 611
Göteborgs örlogsdepå*	1 659	532	1 751	996	4 938
Kustflottans tandpolikliniker	5 180	408	2 601	3 704	11 893
Vaxholms kustartilleriregemente	4 581	271	4 376	2 130	11 458
Karlskrona „	1 329	928	2 110	1 412	5 779
Gotlands kustartillerikår	1 272	164	2 109	2 560	6 107
Älvsborgs kustartilleridetachment ..	858	278	1 454	633	3 223
Summa	30 158	3 616	20 518	22 160	76 574

* Därav åt personal vid armén 205 96 530 594 1 425

Tabell 11. Allmän sammanställning av sjukligheten och sjukdomarna vid marinen.

Personalgrupper	Kvarliggande från 1940		Sjuka eller skadade								Summa sjuka eller skadade	Avförda					Kvarliggande till 1942		Personalstyrka ²	Sjukprocent
	i kasern, kvarter	i sjukhus ¹	Ålder			Årstid						Friska och förbättrade	Avpollaterade till sjukhus	Avskedade eller till krigssjukhus oöfrögnas	Summa avförda	i kasern, kvarter	i sjukhus			
			Under 21 år	21—30 år	31—40 år	Över 40 år	Jan.—Mars	April—Juni	Juli—Sept.	Okt.—Dec.										
Officerare och vederlikar ..	1	1	1	141	67	102	128	49	70	64	313	274	26	2	8	310	1	2	1 125	27.82
Underofficerare och vederlikar	4	4	—	20	137	284	169	74	89	109	449	379	42	1	18	440	4	5	2 380	18.86
Flottans manskap:																				
Stammen:																				
Däcksavdelningen	3	6	1 391	903	61	20	902	511	422	540	2 384	1 946	397	19	12	2 374	5	5	3 712	64.22
Ekonomi- och hantverksavdelningen	6	5	443	263	28	18	244	211	145	152	763	675	76	5	2	758	—	5	712	107.16
Maskinavdelningen	3	7	829	512	36	15	454	316	275	347	1 402	1 141	228	18	8	1 395	4	3	1 701	82.22
Värnpliktiga	27	50	1 598	4 955	1 569	100	3 254	1 826	1 562	1 580	8 299	6 578	1 436	201	29	8 244	22	33	13 077	63.46
Kustartilleriets manskap:																				
Stammen	—	5	630	397	24	11	448	182	173	254	1 057	1 026	4	6	3	1 039	1	17	1 272	83.10
Värnpliktiga	14	46	750	4 566	1 463	534	1 711	2 160	1 952	1 490	7 373	6 477	9	828	7	7 321	22	30	12 158	60.64
Civilanställda	93	3	900	1 516	904	1 113	1 759	723	924	1 027	4 529	4 424	4	—	21	4 449	75	5	4 587	98.74
Flottans kadetter och aspiranter	—	—	434	449	—	—	635	612	27	49	783	658	925	—	—	783	—	—	—	—
Sjövärnsskårens personal	—	—	1	12	5	5	6	—	8	9	23	16	3	4	—	23	—	—	—	—
Flygvapnets personal	—	—	44	91	5	—	42	32	15	51	140	67	71	—	2	140	—	—	—	—
Summa	151	127	6 621	18 415	4 299	2 202	9 147	6 096	5 662	5 632	102 6815	23 061	2 821	1 084	110	26 576	134	105	40 724	1165.24

¹ Med sjukhus avses även lasarettsfartyg. — ² Personalstyrka: Stam och värnpliktiga = personalstyrkan i Karlskrona, Stockholm, Vaxholm, Färösund och vid Göteborgs örlogsdepå. Civilanställda = personalstyrkan vid örlogsstationer och örlogsdepå samt på en del fartyg och därtill hörande personal i land. — ³ Därl inräknas icke ytterligare de, som tjänstgjort i Stockholm (29 stam, 59 vpl.). — ⁴ Därav 8 aspiranter. — ⁵ Därav 2 d.o. — ⁶ Därav 1 d.o. — ⁷ Därav 10 d.o. — ⁸ Därav 4 d.o. — ⁹ Därav 6 d.o. — ¹⁰ Därl ingår tab. 1 m. 21 118, tab. 5 m. 5 490 jämte 24 kvarliggande från 1941, i jag. div. med 3, sjövärnsskårens personal med 20 och flygvapnets med 140. — ¹¹ Vid beräkning av sjukprocenten frändrages summan sjuka eller skadade 246 (83, 23, 140), d. v. s. antalet sjuka kadetter och aspiranter samt av sjövärnsskårens och flygvapnets personal, som tjänstgjort ombord endast tidvis).

Nr	Sjukdomar	Officerare och vederlikar	Underofficerare och vederlikar	Flottan						Kustartilleriet		Flygvapnet	Civilanställda	Summa sjuka	Vårdade på			
				Manskap				Kadetter o. aspiranter	Stammanskap	Värnplikligt manskap	M. S.				Tullskolan	Lasaretsfart.		
				Däckavdeln.	Ekonomi- och Hantverksavd.	Maskinavdeln.	Värnplikliga										Kir. avd.	Med. avd.
III. Havandeskapssjukdomar.																		
8	Abortus.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.																		
21	Varfeber och variga inflammationer.....	3	5	25	6	17	55	1	—	9	80	—	46	247	67	3	—	17
22	Ros.....	1	2	2	—	1	3	—	—	—	4	—	5	18	3	2	2	1
23	Scharlakansfeber.....	1	—	13	14	25	32	—	—	26	43	—	11	165	2	30	24	—
23	Difteri.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—
25	Mässling.....	1	—	38	2	16	75	—	—	9	27	1	6	175	—	42	771	11
26	Röda hund.....	—	1	31	8	18	63	—	—	26	79	—	18	244	1	18	97	2
27	Påssjuka.....	3	—	109	25	40	267	—	—	38	98	4	10	591	1	54	183	21
28	Kikhosta.....	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
29	Influensa.....	83	91	152	34	82	413	14	5	79	656	16	578	2	203	—	102	15
31	Vattenkoppor.....	1	—	19	6	11	29	—	—	9	25	—	3	103	—	18	15	—
33	Abdominaltyfus (nervfeber).....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—
34	Paratyfus.....	—	—	2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	5	—	1	—	—
36	Rödsot.....	—	—	4	—	2	9	1	—	—	—	—	—	16	—	15	—	1
39	Akut s. k. barnförslamning.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
40	Epidemisk hjärnfeber.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
42	a. Lung- och struhtuberkulos.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Lungsot.....	6	14	26	5	30	102	—	—	—	32	2	11	228	1	37	2	14
	b. Hjärn- och hjärnhinnetuberkulos.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	—	—
	c. Ben- och ledgångstuberkulos.....	—	—	1	—	—	4	—	—	—	2	—	—	7	3	2	—	—
	d. Lymfkörteltuberkulos.....	—	—	1	2	—	5	—	—	—	2	—	2	12	9	4	—	—
	e. Njurtuberkulos.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
	f. Tuberkulos i könsorganen och urinblåsan.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	2	1	—	—	—
	h. Annan tuberkulos.....	—	1	1	1	1	2	—	—	—	3	—	—	9	—	1	—	2
44	a. Ärvid syfilis.....	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1	4	1	2	1	—
	b. Förvärvat syfilis.....	1	1	2	2	—	13	—	—	—	5	—	1	25	1	27	—	—
45	Enkelt veneriskt sår.....	—	—	1	—	1	5	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—
45	Dröppel och dess följsjukdomar.....	—	—	85	11	72	194	—	1	13	51	8	3	438	1	103	—	9
46	Frossa.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
55	Bandmasksjukdom.....	1	—	—	—	—	3	—	—	6	13	—	—	23	—	8	—	3
	Vaccinationsbesvär.....	1	—	18	4	6	59	—	—	15	205	—	1	309	—	5	—	—
57	a. Feber av obestämd art.....	1	3	17	2	13	43	—	—	4	19	—	6	108	—	2	—	8
	b. Andra parasitära sjukdomar.....	—	1	1	—	—	6	—	—	—	11	—	—	19	1	2	1	—
	Summa.....	103	119	550	123	335	1 391	16	6	234	1 360	31	703	4 971	—	—	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.																		
58	Blodbrist.....	1	—	—	1	—	1	—	—	1	4	—	4	12	1	13	1	—
60	Leukemi.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
62	Bleksot.....	—	1	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—
66	Andra sjukdomar i blodet och de blodbildande organen.....	—	—	15	7	13	43	—	—	—	11	1	30	120	2	10	8	11
	Summa.....	2	1	15	8	13	47	—	—	1	15	1	34	137	—	—	—	—

¹ M. S. = Marinens sjukhus. * 2 off.

Nr	Sjukdomar	Officerare och vederlikar	Underofficerare och vederlikar	Flottan					Kustartilleriet		Flygvapnet	Civilanställda	Summa sjuka	Vårdade på				
				Manskap			Kadetter o. aspiranter	Sjövarnsskären	Värnpliktliga	Värnpliktligt manskap				Stammanskap	M. S.	Tullskolan	Lasaretsfart.	
				Maskinavdeln.	Ekonomi- och Hantverksavd.	Däckavdeln.												Med. avd.
VI. Ämnesomsättningssjukdomar.																		
67	Gikt.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
68	Sockersjuka.....	1	3	—	2	6	5	—	—	2	13	7	39	—	12	—	—	
70	Andra ämnesomsättningssjukdomar.....	1	—	—	—	—	2	—	—	1	10	—	14	—	2	—	—	
	Summa.....	3	3	—	2	6	7	—	—	3	23	7	54	—	—	—	—	
VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.																		
71	Alkoholsjukdom.....	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	
76	Blyförgiftning.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	—	—	
78	Andra kroniska förgiftningssjukdomar.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	
	Summa.....	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	1	4	—	—	—	—	
VIII. Nervsystemets sjukdomar.																		
80	Hjärnhinneinflammation.....	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—	1	6	1	6	—	—	
82	Hjärnblödning. Hjärnuppmjukning.....	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	6	1	3	—	—	
83	Hjärninflammation. Hjärnböld.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	
84	Ensidig förlamning.....	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	3	—	—	—	—	
88	Ryggmärgsinflammation.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
94	Nervinflammation. (Neuritis. Neuralgia).....	2	3	9	3	6	75	1	1	68	2	32	202	2	21	—	2	
95	Nervförlamning.....	—	—	1	—	—	17	—	—	2	—	4	24	1	—	—	1	
96	Lokal kramp: a. Spasmus.....	—	1	—	—	1	2	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	
98	Fallandesot.....	—	—	4	1	1	13	—	1	12	1	2	34	2	10	—	—	
99	Hysteri.....	—	1	2	—	—	1	—	—	2	—	—	6	—	3	—	—	
100	Neurasteni.....	2	3	4	1	6	90	—	6	67	1	4	184	5	203	1	5	
	Psychoneurosis.....	1	2	3	1	—	17	—	—	6	—	10	40	—	—	—	—	
101	Andra sjukdomar i nervsystemet.....	3	6	9	1	11	155	—	27	73	—	101	386	3	38	—	6	
	Summa.....	8	19	32	7	25	370	—	1	35	236	5	157	895	—	—	—	
IX. Sinnessjukdomar.																		
	Insania man.-depress.....	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	3	—	—	—	—	
	Dementia præcox.....	—	—	—	—	—	3	—	—	2	—	—	5	—	—	—	—	
	Andra sinnessjukdomar.....	—	1	2	1	1	31	1	2	33	—	1	73	—	33	—	—	
	Summa.....	—	1	3	1	1	34	—	1	2	37	—	1	81	—	—	—	
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.																		
111	Hjärtäcksinflammation.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	
112	Akut hjärtinflammation																	
	a. Endocarditis acuta.....	—	—	1	1	1	2	—	—	4	—	1	10	—	3	2	—	
	b. Myocarditis acuta.....	—	1	1	3	—	1	—	—	8	—	2	16	—	15	3	—	
113	Kroniska hjärtsjukdomar																	
	a. Organiskt hjärtfel.....	1	2	2	1	2	49	2	—	30	—	5	94	—	35	1	2	
	b. Myocard. chron. Cardiosclerosis. Cor adip.....	1	11	3	—	—	4	—	—	8	—	21	48	2	51	2	1	
114	Nervösa hjärtsjukdomar.....	2	—	—	—	—	14	—	—	16	—	17	49	—	2	—	2	

Nr	Sjukdomar	Officerare och vederlikar	Underofficerare och vederlikar	Flottan						Kustartilleriet	Flygvapnet	Civilanställda	Summa sjuka	Vårdade på		
				Manskap				Kadetter o. aspiranter	Sjövärnsåren					Stammanskap	Värnpliktigt manskap	M. S.
				Däcksvadeln.	Ekonomi- och Hantverkssavd.	Maskinavdeln.	Värnpliktiga			Kir. avd.	Med. avd.					
115	Kronisk degeneration och inflammation av pulsåderna	—	5	—	—	—	5	—	—	—	—	6	16	1	3	—
116	Blodåderinflammation. (Phlebitis)	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	4	1	—	—
117	Pulsåderbräck. (Aneurysma)	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—
118	Blodåderbräck. (Varix)	2	2	13	4	11	125	—	—	5	108	1	27	298	110	24
119	Blodpropp	—	—	—	—	—	2	—	—	—	8	—	10	—	5	—
	Hypertoni	—	—	—	—	1	6	—	—	—	3	—	10	—	44	—
120	Andra sjukdomar i cirkulationsorganen	1	1	3	1	5	27	—	—	—	17	—	18	73	2	8
	Summa	7	23	23	10	21	237	—	2	5	203	1	98	630		
	XI. Andningsorganens sjukdomar.															
121	Inflammation i näslemhinnan ..	1	3	72	49	13	277	2	—	15	66	—	101	599	5	—
123	Inflammation i näsans bihålor ..	2	8	12	7	11	94	3	—	15	47	4	20	223	76	15
125	Inflammation i struphuvudet ..	2	2	7	4	4	18	—	—	4	112	—	35	188	1	3
128	Akut inflammation i luftstrupen och i lufttrören	38	37	152	47	121	618	3	*5	164	981	13	682	2 861	15	578
129	Kronisk inflammation i luftstrupen och i lufttrören	1	4	4	—	2	12	—	—	1	5	—	8	37	1	5
131	Astma	1	2	1	2	1	15	—	—	1	23	—	10	56	—	13
132	Lungblödning	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4	—	2	7	—	—
134	a. Pneumonia crouposa acuta ..	5	4	16	9	5	35	—	1	1	43	—	11	130	—	75
	b. Bronchopneumonia acuta	3	4	17	13	18	72	—	—	13	64	2	26	232	2	111
138	Lungemfysem	1	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	4	—	—
140	Lungsäcksinflammation	—	2	24	5	14	38	—	—	2	23	—	10	118	3	44
142	Andra sjukdomar i andningsorganen	1	3	2	1	2	19	—	—	—	19	—	14	61	24	8
	Summa	55	69	307	137	191	1 200	8	6	216	1 389	19	919	4 516		
	XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.															
143	Inflammation i munhålan	2	—	12	30	15	116	—	—	1	43	1	9	229	16	3
144	Akut inflammation i mandlarna och svalget	55	53	619	206	341	1 679	36	3	253	1 322	12	570	5 149	38	101
145	Halsböld	3	2	23	5	13	45	—	—	5	49	—	16	161	—	16
146	Förstoring av gommandlarna. Adenoida vegetationer	—	1	5	4	4	5	—	—	4	17	—	12	52	14	4
147	Inflammation i tungan	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	Tandröta o. d.	1	1	4	1	4	84	—	—	—	4	—	—	99	3	—
149	Andrasjukdomar i läpparna etc. ..	1	—	5	—	—	18	—	—	—	—	1	22	47	—	—
153	Akut mag- o. tarminflammation a. Gastritis acuta	5	4	39	14	21	192	4	1	21	119	7	116	543	23	30
	b. Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	3	10	47	21	30	95	2	—	18	128	—	318	672	22	59
154	Kronisk maginflammation	—	1	7	1	2	68	—	—	1	28	—	3	111	2	194
155	Magsår. Duodenalsår	5	14	13	8	3	135	—	—	3	96	1	35	313	10	90
157	Funktionell magsjukdom	—	2	2	—	3	12	—	—	—	9	—	32	60	—	4
158	Kronisk tarminflammation a. Enterocolitis chronica	—	2	2	2	1	16	—	—	—	16	—	1	40	3	34
159	Blindtarmsinflammation	6	—	30	10	13	74	4	—	10	49	4	32	232	67	1

* 1 off.

Nr	Sjukdomar	Officiärer och vederlikar	Flottan						Kustartilleriet		Flygvapnet	Civilanställda	Summa sjuka	Vårdade på				
			Underofficiärer och vederlikar	Manskap				Kadetter o. aspiranter	Sjövärnskairen	Stammanskap				Värnpliktigt manskap	M. S.		Tullskolan	Lasarettstätt.
				Däckavdeln.	Ekonomi- och Hantverksavd.	Maskinavdeln.	Värnpliktiga								Kir. avd.	Med. avd.		
160	Tarmbinde. Tarmvred	—	—	—	—	1	2	—	—	—	2	—	—	5	3	—	—	—
161	Bräck	2	4	12	3	7	67	—	—	6	51	—	26	178	81	5	—	15
162	Andra sjukdomar i matstrupen, magsäcken och tarmarna	—	3	11	4	7	41	—	—	—	33	—	33	132	89	11	—	8
167	Gallsten	1	3	1	—	—	4	—	—	—	13	—	3	25	9	2	—	—
168	Gulsot	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	1	1	5	1	4	—	—
170	Andra sjukdomar i levern, gallblåsan, gallvägarna och bukspottkörteln	1	—	—	—	1	3	—	—	—	1	—	7	13	1	1	—	1
171	Bukhinneinflammation:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a. Peritonitis acuta	—	—	1	—	—	2	—	—	—	1	—	2	6	—	—	—	—
	b. Peritonitis chronica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—
	Buksmärtor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
172	Andra sjukdomar i bukhinnan ..	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—
	Summa	85	100	835	309	466	2 661	46	4 322	1 983	27	1 238	8 076					
	XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.																	
173	Akut degenerasjon och inflammation i njurarna	1	1	2	2	1	16	—	—	2	10	—	3	38	—	10	—	2
174	Kronisk degenerasjon och inflammation i njurarna	—	3	—	1	—	6	—	—	—	6	—	6	22	1	10	—	—
177	Njursten	—	5	3	2	—	11	—	—	—	4	—	5	30	29	2	—	2
180	Inflammation i urinblåsan	—	2	1	—	1	16	—	—	—	4	—	5	29	2	3	—	4
181	Blåsten	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—
183	Urinrörsförträngning	1	—	—	—	—	4	—	—	—	4	—	—	9	—	1	—	—
184	Andra sjukdomar i njurarna och urinvägarna	2	3	12	2	7	60	—	—	2	31	—	13	132	8	17	—	10
	Summa	4	14	18	7	9	114	—	—	4	60	—	32	262	—	—	—	—
	XIV. Könsgorganens sjukdomar.																	
185	Blåskörtelförstoring	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	6	—	4	—	5
187	Inflammation i testiklarna och bi-testiklarna	1	1	13	4	9	36	—	—	2	13	—	6	85	8	—	—	4
188	Hopsnörning av förhuden. (Phimos. Paraphimos.)	—	—	2	1	4	12	—	—	2	5	—	1	27	6	3	—	3
189	Andra sjukdomar i könsgorganen ..	2	—	13	5	1	35	—	—	3	9	—	15	83	35	50	—	6
	Summa	3	1	28	10	14	83	—	—	7	28	—	27	201	—	—	—	—
	XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.																	
202	Muskelinflammation	8	12	19	4	9	112	—	1	5	148	—	186	499	10	—	—	12
203	Inflammation i senskidor	—	1	2	—	—	10	—	—	5	20	—	11	49	7	—	—	1
204	Inflammation i slem säckar. (Bursitis. Hygroma.)	—	1	2	1	1	14	—	—	2	18	—	11	50	24	—	—	6
205	Inflammation i ledgångar	1	4	7	2	2	28	1	*1	4	64	—	13	127	31	5	—	5
206	Akut ledgångsreumatism	1	4	13	2	9	66	—	—	—	34	3	12	144	3	52	5	10
207	Kronisk ledgångsreumatism	—	1	1	2	—	15	—	—	—	17	**1	2	39	—	9	1	—

* Off. ** 1 civilanst.

Nr	Sjukdomar	Officerare och vederlikar	Underofficerare och vederlikar	F l o t t a n						Kustartilleriet		Flygvapnet	Civilanställda	Summa sjuka	Vårdade på			
				Manskap				Kadetter o. aspiranter	Sjövärnskåren	Stammanskap	Värnpliktigt manskap				Kir. avd.	Med. avd.	Tullskolan	Lasarettstaf.
				Däckavdeln.	Ekonomi- och Hantverksavd.	Maskinavdeln.	Värnpliktiga											
209	Ledstyvhet.....	—	1	—	—	—	3	—	—	2	6	—	12	—	—	1		
211	Ledmus.....	—	—	1	—	1	11	—	—	1	6	—	20	3	—	1		
212	Falsk ledställning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	a. Scoliosis.....	—	—	—	—	1	12	—	—	—	25	—	38	2	6	—		
	b. Genu valgum.....	—	—	—	—	—	4	—	—	1	17	—	22	—	—	—		
	c. Pes varus et cet.....	—	—	4	—	1	15	—	—	—	38	—	65	39	50	4		
213	Ben- och benhinneinflammation	1	—	4	1	1	14	—	—	5	13	1	52	5	—	9		
216	Andra sjukdomar i muskler, ledgångar samt bensystem.....	1	13	8	6	5	88	1	1	5	84	1	263	83	152	23		
	Summa	7	37	61	18	30	392	2	3	30	490	6	1 380					
XVI. Hudens sjukdomar.																		
217	Erythema multiforme et nodosum	—	—	5	1	2	6	—	—	1	3	—	21	1	5	5		
218	Urticaria.....	—	1	2	4	—	14	—	—	1	16	—	45	—	4	1		
221	Zoster.....	—	1	4	1	—	6	—	—	—	7	—	26	—	1	3		
222	Eczema.....	2	3	12	12	7	77	—	—	2	53	—	205	3	35	9		
223	Psoriasis.....	1	1	3	—	2	19	—	—	1	16	—	43	1	22	3		
227	Ulcus varicosum cruris.....	—	—	1	—	—	1	—	—	—	3	—	20	—	—	1		
228	Impetigo.....	1	—	6	—	2	18	—	—	1	6	—	37	—	23	8		
229	Acne.....	—	—	1	6	1	—	1	—	—	2	—	12	—	11	—		
231	Furunculosis. Furunculus.....	4	1	27	6	18	54	2	—	17	84	2	232	25	2	11		
232	Carbunculus.....	—	1	2	—	1	6	—	—	1	6	—	33	50	6	1		
233	Gangræna.....	—	—	—	1	2	2	—	—	—	2	—	7	—	—	—		
236	Scabies.....	2	7	192	38	116	471	—	—	26	132	6	1 008	12	322	8		
239	Verruca.....	—	—	1	2	—	6	—	—	1	12	3	25	4	1	1		
240	Andra sjukdomar i huden.....	1	2	26	8	23	109	1	—	8	63	10	286	55	52	41		
	Summa	11	17	281	80	174	789	4	—	59	405	21	2 017					
XVII. Öronsjukdomar.																		
241	Sjukdomar i yttre hörselgången	—	—	4	—	3	17	—	—	—	4	3	33	—	—	11		
243	a. Katarral inflammation i mellanörat.....	1	2	24	10	24	80	1	—	12	102	1	287	54	6	27		
	b. Varig inflammation i mellanörat.....	—	1	9	1	5	39	—	—	2	31	—	95	34	10	1		
	c. Inflammation i värtutskottet	—	—	1	—	—	4	—	—	—	—	—	5	3	—	—		
	d. Kolesteatombildning.....	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	4	—	—	—		
	Kronisk inflammation i mellanörat.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56	—	—		
248	Andra öronsjukdomar.....	—	—	1	1	5	14	—	—	1	17	—	47	44	5	2		
	Summa	1	3	39	12	37	156	1	—	15	156	4	471					
XVIII. Ögonsjukdomar.																		
251	Hordeolum.....	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	7	—	—	—		
258	Conjunctivitis æstivalis, catarrhalis, phlyctenulosa, trachomatosa.....	—	3	6	1	2	9	—	—	—	10	—	66	—	1	3		
260	Stenosis ductus lacrymalis.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—		
261	Dacryocystitis catarrhalis.....	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—		

Nr	Sjukdomar	Officerare och vederlikar	Underofficerare och vederlikar	Flottan						Kustartilleriet		Flygvapnet	Civilanställda	Summa sjuka	Vårdade på				
				Manskap					Kadetter o. aspiranter	Sjövärnsbåren	Stammanskap				Värnpliktigt manskap	M. S.	Tullskolan	Lasaretsart.	
				Däckavdeln.	Ekonomi- och Hantverksavd.	Maskinavdeln.	Värnpliktiga	Kir. avd.											Med. avd.
262	Dacryocystitis phlegmonosa. Fistula sacci lacrymalis.....	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	
263	Keratitis phlyctenulosa.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	
264	„ ulcerosa.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	
273	Iritis, iridocyclitis.....	—	—	—	—	1	2	—	—	—	2	—	4	9	—	—	—	—	
276	Cataracta.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	
296	Myopia.....	—	—	—	—	1	4	—	—	—	2	1	1	9	—	—	—	—	
297	Hypermetropia.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	
298	Astigmatismus.....	—	—	—	—	—	4	—	—	1	4	1	—	10	—	1	—	—	
300	Andra ögonsjukdomar.....	—	1	2	1	1	12	—	—	—	17	3	4	41	—	2	—	—	
	Summa.....	—	4	8	2	5	40	—	—	1	38	5	50	153	—	—	—	—	
	XIX. Svulster.																		
301	Fibroma.....	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	—	—	4	—	—	—	—	
302	Lipoma.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	3	8	—	—	—	—	
315	Sarcoma.....	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	4	1	2	—	—	
316	Carcinoma.....	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	5	9	1	7	—	—	
319	Andra svulster.....	—	1	1	1	4	12	—	—	—	17	—	6	42	57	2	—	—	
320	Svulster till sin art ej bestämda eller bestämbara.....	—	1	3	2	2	21	—	—	1	16	—	12	58	12	7	—	9	
	Summa.....	—	5	4	3	6	38	—	—	1	39	—	29	125	—	—	—	—	
	XX. Andra sjukdomar.																		
	Morbus Basedowi.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	—	1	—	—	
	Övriga.....	—	—	2	—	1	17	—	—	—	2	—	—	*22	2	4	—	1	
	Summa.....	—	—	2	—	1	18	—	—	—	2	—	1	24	—	—	—	—	
	XXI. Genom våld och olyckshändelse uppkomna skador samt akuta förgiftningar.																		
327	Benbrott: a. Enkelt benbrott ..	2	10	27	6	9	94	3	1	11	95	—	46	304	133	1	—	20	
	b. Kompl. benbrott ..	—	—	1	—	1	2	1	—	—	4	—	4	13	5	—	—	1	
328	Ledvridning. Ledvrickning....	5	17	50	8	22	113	—	1	25	173	7	123	544	128	4	—	27	
329	Bristning. Krossning.....	6	8	30	10	24	118	1	—	15	145	2	201	560	111	—	—	27	
330	Stick-, skär-, hugg-, skott- eller kross-sår.....	5	7	41	13	20	83	—	—	13	154	3	261	600	83	1	—	36	
331	Brännskada.....	1	1	8	1	2	17	—	—	4	19	1	20	74	11	—	—	12	
332	Kylskada.....	—	—	3	1	2	1	—	—	2	—	—	2	11	—	—	—	2	
333	Främmande kropp.....	—	—	—	—	1	5	—	—	—	10	1	40	57	13	—	—	2	
334	Andra skador.....	7	8	15	1	9	40	—	—	6	30	2	43	161	24	8	—	3	
	Summa.....	26	51	175	40	90	473	5	2	76	630	16	740	2 324	—	—	—	—	
335	Akut förgiftning.....	1	1	—	—	—	5	—	—	1	17	13	—	38	—	6	—	—	
	Morbus nullus.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	9	11	—	9	8	1	
	Observationspatienter.....	9	26	112	37	74	654	1	—	45	373	6	280	1 617	100	370	41	47	
	Summa summarum.....	825	494	2 494	806	1 498	8 711	83	25	1 057	7 486	155	4 854	27 988	—	—	—	—	

* Därav 15 sjösjuka.